

THE DISCRIMINATION LAW REVIEW – SUBMISSIONS TO THE GOVERNMENT
EXECUTIVE SUMMARY

การทบทวนกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติ – รายงานข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล
บทสรุปสาระสำคัญ

1. คณะกรรมาธิการเพื่อความเท่าเทียมทางโอกาส (Equal Opportunities Commission: EOC) เป็นองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายในฮ่องกง ซึ่งรับผิดชอบในการส่งเสริมความเท่าเทียมและจัดการเลือกปฏิบัติ หนึ่งในหน้าที่ของคณะกรรมาธิการคือการทบทวนการทำงานของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ (Sex Discrimination Ordinance: SDO); กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพ (Disability Discrimination Ordinance: DDO); กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัว (Family Status Discrimination Ordinance: FSDO) และกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ (Race Discrimination Ordinance: RDO) หาก EOC เห็นสมควร ก็สามารถยื่นข้อเสนอแนะไปยังผู้ว่าการของเขตปกครองพิเศษฮ่องกง เพื่อแนะนำให้แก้ไขกฎหมายเพื่อปรับปรุงการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติและส่งเสริมความเสมอภาค
2. EOC เชื่อว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติที่มีอยู่ให้เข้ากับยุคสมัย และสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการพัฒนาในประเด็นของความเสมอภาค เป็นผลให้ EOC เริ่มดำเนินการทบทวนกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติ (Discrimination Law Review: DLR) ในเดือนมีนาคม ปี 2013 เพื่อตรวจสอบกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่มีอยู่ทั้งหมดและให้คำแนะนำแก่รัฐบาล เพื่อปรับกฎหมายดังกล่าวให้ทันสมัย
3. ส่วนหนึ่งของการทบทวน DLR คือการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วเขตซึ่ง EOC ได้จัดขึ้นจาก วันที่ 8 กรกฎาคม 2014 ถึง 31 ตุลาคม 2014 EOC ได้รับข้อคิดเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรจำนวนมาก โดยมี 125,041 ข้อคิดเห็นจากบุคคลและองค์กรที่เป็นตัวแทนของกลุ่มและความสนใจที่แตกต่างกัน เอกสารนี้เป็นบทสรุป ข้อเสนอแนะที่ EOC จะส่งไปยังรัฐบาล เกี่ยวกับทุกประเด็นที่ทาง EOC ได้ตรวจสอบในคำถามของเอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดย EOC เชื่อว่ามีหลายหัวข้อที่ควรมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ เพื่อปรับปรุงการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติสำหรับทุกคน
4. สำหรับรายงานข้อเสนอแนะ (Submissions to the Government) อย่างเต็มรูปแบบ และรายงานเกี่ยวกับข้อคิดเห็นจากการรับฟังความคิดเห็นฯ (Report on Responses to the Public Consultation) ซึ่งให้รายละเอียดเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเกี่ยวกับข้อคิดเห็นการรับฟังความคิดเห็นฯ กรุณาเข้าชมเว็บไซต์การทบทวน DLR: www.eocdlr.org.hk

บทที่ 1: ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

- 1.1 EOC ได้รับข้อคิดเห็นจำนวนมากและได้รับความสนใจจากประชาชนในการรับฟังความคิดเห็นฯ EOC เชื่อว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องวิเคราะห์ข้อคิดเห็นที่ได้รับอย่างละเอียด เพื่อที่จะ:
- ระบุแนวโน้มและสำรวจว่าสามารถเห็นข้อสรุปอะไรได้บ้าง
  - ตรวจสอบว่าข้อสรุปดังกล่าวอาจจะมีผลต่อจุดยืนของ EOC ในแต่ละเรื่องและการจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอแนะ และ
  - อำนวยความสะดวกในการทำงานในอนาคตเพื่อปรับปรุงความเข้าใจของสาธารณชนในประเด็นเหล่านี้

ส่วนที่ 1: ลักษณะของข้อคิดเห็นจากองค์กรและบุคคล

- 1.2 ข้อคิดเห็นที่ได้รับมีความหลากหลายที่สำคัญ ทั้งความแตกต่างกันระหว่างองค์กรประเภทต่างกัน และทั้งระหว่างองค์กรและบุคคล สามารถเห็นรูปแบบและแนวโน้มที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้
- สัดส่วนขององค์กรที่สนับสนุนข้อเสนอสองสูงกว่าบุคคลอย่างเห็นได้ชัด และองค์กรมีแนวโน้มสูงกว่าที่จะระบุและอธิบายเหตุผลที่ละเอียดของจุดยืน ใน 57 จาก 77 คำถาม องค์กรส่วนใหญ่สนับสนุนข้อเสนอสองของ EOC ในทางตรงกันข้าม ใน 66 จาก 77 คำถามบุคคลส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอสองของ EOC
  - องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานกับผู้หญิง ชนกลุ่มน้อย ผู้มีความทุพพลภาพ หรือในด้านสิทธิมนุษยชน โดยทั่วไปมีแนวโน้มสูงกว่าที่จะสนับสนุนข้อเสนอสองของ EOC ในทางตรงกันข้าม กลุ่มศาสนา กลุ่มครอบครัว และกลุ่มสถาบันการศึกษาภายใต้การอุปถัมภ์ของกลุ่มศาสนา(ทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) และกลุ่มนายจ้างส่วนใหญ่มีแนวโน้มสูงกว่าที่จะไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอสองของ EOC
  - สามารถเห็นได้ว่าข้อคิดเห็นจากบุคคลส่วนใหญ่ที่ได้รับนั้นใช้สูตรคำตอบเพื่อตอบคำถาม สัดส่วนที่สูงของข้อคิดเห็นของบุคคลนั้นไม่ได้ให้เหตุผลใด ๆ สำหรับมุมมองของพวกเขา ซึ่งหมายความว่า EOC ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าข้อคิดเห็นนั้นได้ตั้งข้อคัดค้านหรือกังวลที่ตรงประเด็น หรือข้อมูลอื่น ๆ เกี่ยวกับข้อ
  - สัดส่วนที่สูงมากของข้อคิดเห็นจากบุคคลเกี่ยวข้องกับสองประเด็น: ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวกับสัญชาติ ความเป็นพลเมืองและสถานภาพของการมีถิ่นที่อยู่; และความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติสำหรับผู้ที่มีความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกันหรือมีความสัมพันธ์โดยพฤตินัย
- 1.3 แนวโน้มที่กล่าวข้างต้นเหล่านี้มีผลกระทบต่อหน้าที่ทาง EOC ให้ต่อข้อคิดเห็นของประชาชนในการกำหนดจุดยืนของ EOC ในแต่ละประเด็น EOC เน้นว่าการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมีเจตนาที่จะหาหลักฐาน ประสพการณ์และเหตุผลซึ่งจะช่วยในการพิจารณาว่าการปฏิรูปมีเหตุผลหรือไม่ ซึ่งไม่ได้มีเจตนาที่จะเป็นการสำรวจความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับข้อเสนอ ทาง EOC ยังตระหนักดีว่ามุมมองของเสียงส่วนมากไม่จำเป็นที่จะเป็นตัวกำหนดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของชนกลุ่มน้อย ในการวิเคราะห์ความคิดเห็น EOC สังเกตว่าข้อกังวลที่เกิดขึ้นอาจมีผลมาจากการตีความที่ไม่ถูกต้องของ

ความตั้งใจของ EOC ในการนำข้อเสนอ หรือผลทางกฎหมายของข้อเสนอที่อาจเป็นไปได้ ดังนั้น EOC เชื่อว่าควรใช้ความระมัดระวังในการไว้วางใจจำนวนองค์กรหรือบุคคลที่สนับสนุนหรือต่อต้านข้อเสนอ และในการระบุจุดยืน EOC ยังคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในบทที่ 2 ด้วย

ส่วนที่ 2: ความจำเป็นในการทำวิจัย การรับฟังความคิดเห็นและการศึกษาเพิ่มเติม

- 1.4 ในบางเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเรื่องมีความซับซ้อน มีผลต่อกฎหมายข้ามแวดวงและนโยบายที่แตกต่างกัน และได้กระตุ้นการโต้แย้งอย่างกว้างขวางจากมุมมองที่แตกต่างกัน EOC เชื่อว่าอาจมีความเหมาะสมที่รัฐบาลจะมีการรับฟังความคิดเห็นที่แยกต่างหากและมีรายละเอียดมากขึ้นก่อนที่จะดำเนินการปฏิรูปกฎหมาย ซึ่งจะขยายโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญสามารถหารือเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิรูป และเพื่อที่ EOC จะสามารถขยายความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ

ส่วนที่ 3: เรื่องอื่น ๆ ที่หยิบยกขึ้นในกระบวนการรับฟังความคิดเห็น

- 1.5 จากการรับฟังความคิดเห็น มีองค์กรและบุคคลจำนวนหนึ่งที่เรียกร้องให้มีลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองใหม่เพิ่มขึ้นในกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติในฮ่องกง รวมทั้งอายุ วิธีทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศภาวะ ภาวะเพศกำกวม ศาสนาหรือความเชื่อ และภาษา จุดเน้นของการทบทวนกฎหมายการเลือกปฏิบัติเน้นอยู่ที่การปฏิรูปกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้งสี่ฉบับและไม่เกี่ยวกับการออกกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวกับลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองใหม่ อย่างไรก็ตามทาง EOC เชื่อว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ควรพิจารณาว่าสามารถขยายลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองปัจจุบันได้ในรูปแบบใด ด้วยเหตุผลนี้ เมื่อเร็ว ๆ นี้ EOC ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของอายุและการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของวิธีทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศภาวะ ภาวะเพศกำกวม EOC จะยังคงหารือกับรัฐบาลในอนาคตเพื่อให้มีความคืบหน้าในประเด็นการเลือกปฏิบัติดังกล่าวและการปฏิรูปกฎหมายที่เป็นไปได้ เช่นเดียวกับการพิจารณาความจำเป็นในการออกกฎหมายในลักษณะอื่น ๆ

บทที่ 2: ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการทำรายงานข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล

2.1 ในขั้นตอนการทบทวนกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติ EOC ได้คำนวณถึงปัจจัยต่างๆในการกำหนดว่าประเด็นใดควรจะได้รับการปฏิรูปกฎหมายหรือการปรับปรุงที่เกี่ยวข้อง และสำหรับประเด็นที่ได้รับการปฏิรูปประเด็นใดในกลุ่มนั้นมีความสำคัญสูงกว่าประเด็นอื่น ๆ ปัจจัยต่างๆรวมถึง:

- บทบาทและประสบการณ์การดำเนินงานของ EOC
- หลักฐานของการเลือกปฏิบัติหรือการกระตลบสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ
- จำนวนของคนที่ได้รับผลกระทบหรือความรุนแรงของการเลือกปฏิบัติ
- ขอบเขตของความคุ้มครองปัจจุบันจากการเลือกปฏิบัติ
- การปฏิรูปจะลดระดับของความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ
- กฎหมายปัจจุบันไม่สอดคล้องกับพันธกรณีสิทธิมนุษยชนในฮ่องกงหรือระหว่างประเทศ
- ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
- กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติในเขตอำนาจต่างประเทศที่คล้ายกัน
- ข้อเสนอแนะจะพยายามแก้ความไม่เสมอภาคในระบบ
- ระดับการสนับสนุนหรือต่อต้านข้อเสนอจากองค์กรหรือบุคคล
- การปฏิรูปจะทำให้กฎหมายชัดเจนมากขึ้น
- การปฏิรูปจะลดความซับซ้อนของกฎหมาย
- การปฏิรูปจะช่วยให้ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติที่สอดคล้องกัน
- การปฏิรูปจะปรับปรุงประสิทธิภาพของ EOC
- รัฐบาลเคยตกลงกับข้อเสนอมาก่อน
- รัฐบาลได้เปลี่ยนแปลงกฎหมายแล้ว
- ข้อยกเว้นอาจจะไม่เป็นการกระทำเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรมหรือไม่เป็นการกระทำที่พอเหมาะ

บทที่ 3: ประเด็นที่มีความสำคัญสูงกว่า

- 3.1 บทที่ 3 แบ่งออกเป็นสองส่วน ในบทนี้กล่าวถึงประเด็นต่างๆที่มีความสำคัญสูงกว่าสำหรับการปฏิรูปกฎหมาย หรือการปรับปรุงอื่น ๆ ซึ่งตามการวิเคราะห์ของปัจจัยสำคัญโดย EOC ถือว่าเป็นประเด็นที่น่ากังวลมากกว่า และควรแก้ไขอย่างเร่งด่วน สำหรับประเด็นที่กล่าวถึงในส่วนที่ 1 EOC มองการแก้ไขที่เสนอว่าเป็นเรื่องที่สามารถดำเนินการโดยทั่วไปได้ง่ายกว่า และมีความซับซ้อนน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ ในการนำมาใช้; สำหรับประเด็นที่กล่าวถึงในส่วนที่ 2 EOC มองว่าข้อเสนอของ EOC มีแนวโน้มที่จะมีผลกระทบข้ามแวดวงและนโยบายที่แตกต่างกัน EOC จึงแนะนำให้รัฐบาลจะมีการรับฟังความคิดเห็นและการวิจัยเพิ่มเติมก่อนที่จะมีการปฏิรูปกฎหมาย EOC มีความเห็นว่าประเด็นในส่วนที่ 1 และ ส่วนที่ 2 มีความสำคัญเท่าเทียมกันซึ่งรัฐบาลควรจัดการแก้ไขอย่างรวดเร็ว

ส่วนที่ 1: ประเด็นที่มีความสำคัญสูงกว่าที่ควรดำเนินการ

A. ความเสมอภาคของผู้มีความทุพพลภาพ

- 3.2 มีหลักฐานมากมายที่แสดงให้เห็นว่าผู้มีความทุพพลภาพยังคงประสบการเลือกปฏิบัติและอุปสรรคต่อความเท่าเทียมกันทางโอกาสในด้านต่างๆเช่นการจ้างงาน การให้บริการ การศึกษาและการเข้าถึงสถานที่ ซึ่งทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปกฎหมายหรือนโยบาย

(i) หน้าที่ในการให้การผ่อนผันและช่วยเหลืออย่างเหมาะสมแก่ผู้มีความทุพพลภาพ

กฎหมาย DDO ในปัจจุบันไม่มีข้อกำหนดที่ชัดเจนในบทบัญญัติให้มีการให้การผ่อนผันและช่วยเหลืออย่างเหมาะสมแก่ผู้มีความทุพพลภาพซึ่งไม่สอดคล้องกับพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนสากลและไม่สอดคล้องกับแนวความคิดของการปฏิรูปกฎหมายให้เข้ากับยุคสมัยในเขตอำนาจอื่น ๆ ที่คล้ายกัน มีหลักฐานหลากหลายเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติต่อผู้ทุพพลภาพรวมถึงข้อร้องเรียนที่ EOC ได้รับ และประเด็นนี้ส่งผลกระทบต่อคนจำนวนมากที่มีความทุพพลภาพในฮ่องกง นอกจากนี้ยังมีผู้สนับสนุนข้อเสนอของ EOC เกี่ยวกับการจัดตั้งหน้าที่ในการให้การผ่อนผันเป็นจำนวนมากในการรับฟังความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากองค์กรที่ทำงานกับบุคคลที่มีความทุพพลภาพ

ข้อเสนอแนะที่ 1: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพโดยจัดตั้งหน้าที่ในการให้การผ่อนผันและช่วยเหลืออย่างเหมาะสมแก่ผู้ทุพพลภาพในแวดวงที่เกี่ยวข้องทั้งหมดรวมทั้งการจ้างงาน การให้สินค้า บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก การศึกษา และสถานที่ และแนะนำต่อไปว่าควรเพิกถอนบทบัญญัติในปัจจุบันเกี่ยวกับความลำบากอันเกินควร

- (ii) การมีความคุ้มครองที่ระบุชัดเจนจากการเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความทุพพลภาพที่มีสัตว์ช่วยเหลือ
- 3.4 ในปัจจุบัน ยังไม่มีบทบัญญัติที่ระบุชัดเจนว่าการเลือกปฏิบัติต่อคนที่มีสัตว์ช่วยเหลือถือเป็นการเลือกปฏิบัติทางความทุพพลภาพ จากประสบการณ์การทำงานของ EOC มีบุคคลจำนวนมากที่มีความบกพร่องทางสายตาและความทุพพลภาพอื่นๆที่อาจจะได้รับผลกระทบ และมีแผนจะเพิ่มการใช้สุนัขและสัตว์ช่วยเหลืออื่นๆในฮ่องกง EOC ยังสังเกตเห็นหลักฐานการเลือกปฏิบัติที่เห็นได้ในข้อร้องเรียนที่ EOC ได้รับและยังมีองค์กรเป็นจำนวนมากที่ให้การสนับสนุนข้อเสนอในการรับฟังความคิดเห็นฯ

ข้อเสนอแนะที่ 2: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขมาตรา 10 ของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพโดยการระบุชัดเจนว่าการมีสัตว์ช่วยเหลือถือเป็นการเลือกปฏิบัติทางความทุพพลภาพการเลือกปฏิบัติประเภทหนึ่ง และให้กำหนดความหมายของสัตว์ช่วยเหลืออย่างชัดเจน

- (iii) ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความทุพพลภาพเกี่ยวกับการมีสิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง
- 3.5 ในปัจจุบัน ยังไม่มีบทบัญญัติที่ระบุชัดเจนว่าห้ามไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความทุพพลภาพในการมีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง หรือมีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกของหน่วยงานภาครัฐ เจ้าหน้าที่รัฐ หน่วยงานให้คำปรึกษาทางกฎหมาย หรือหน่วยงานที่กำหนด ซึ่งแตกต่างจากความคุ้มครองที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองอื่น ๆ ด้านเพศ เชื้อชาติ และสถานภาพครอบครัว พันธกรณีสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศกำหนดไว้ว่าผู้มีความทุพพลภาพมีสิทธิในการเข้าร่วมกระทำกิจสาธารณะโดยการมีสิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้งอย่างไม่เลือกปฏิบัติ และองค์กรสหประชาชาติต่างๆได้ให้ข้อเสนอแนะในด้านนี้โดยเฉพาะต่อรัฐบาลฮ่องกงให้ปรับปรุงกฎหมายตามที่กล่าว มีบุคคลผู้มีความทุพพลภาพจำนวนมากที่อาจจะได้รับผลกระทบจากประเด็นนี้ รวมถึงผู้ที่มีความทุพพลภาพทางจิต สติปัญญา หรือจิตสังคม ข้อเสนอได้รับการสนับสนุนเป็นจำนวนมากทั้งจากองค์กรและบุคคลในการรับฟังความคิดเห็นฯ โคนข้อคิดเห็นบางข้อชี้แจงว่าการกีดกันสิทธิเลือกตั้งอาจจะเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ข้อเสนอแนะที่ 3: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพโดยห้ามไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความทุพพลภาพในการมีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งและการมีสิทธิเลือกตั้ง และแนะนำต่อไปให้รัฐบาลทบทวนบทบัญญัติในกฎหมายสภานิติบัญญัติ (Legislative Council Ordinance) และกฎหมายสภาเขต (District Councils Ordinance) ที่ตัดสิทธิของผู้มีความทุพพลภาพผู้ได้ถูกตัดสินว่าไร้ความสามารถในการบริหารกิจการของตนเอง จากการลงทะเบียนเลือกตั้งผู้แทนสภานิติบัญญัติและสภาเขต

B. ความเสมอภาคสำหรับสตรี

3.6 สตรีในฮ่องกงยังคงเผชิญกับการเลือกปฏิบัติในหลายแง่มุมของชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีบุตรซึ่งมีผลกระทบอย่างรุนแรงในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการทำงาน และยังคงเผชิญการล่วงละเมิดทางเพศบ่อยๆในหลายแวดวง ซึ่งจะกล่าวถึงในส่วน D

(i) สิทธิของผู้หญิงที่จะกลับสู่ตำแหน่งเดิมหลังจากการลาคลอด

3.7 ในปัจจุบัน ยังไม่มีความคุ้มครองสำหรับผู้หญิงในแง่ของสิทธิที่จะกลับสู่ตำแหน่งเดิมหลังจากการลาคลอด ซึ่งสามารถนำมาเปรียบเทียบกับการคุ้มครองที่แตกต่างกันในเขตอำนาจระหว่างประเทศอื่นๆ จากประสบการณ์การดำเนินงานของ EOC ยังมีหลักฐานที่แสดงว่าผู้หญิงยังคงเผชิญกับการเลือกปฏิบัติบ่อยครั้ง เพราะการตั้งครรภ์ในระหว่างตั้งครรภ์ การลาคลอด และหลังจากที่พวกเขากลับไปทำงานรวมถึงการถูกไล่ออกจากงาน ในการรับฟังความคิดเห็น เมืองค์กรพัฒนาเอกชนและบุคคลจำนวนหนึ่งได้แสดงมุมมองว่า ผู้หญิงควรมีสิทธิทางกฎหมายที่จะกลับสู่ตำแหน่งหน้าที่การงานเดิมหลังจากการลาคลอดอย่างน้อยภายในช่วงเวลาหนึ่ง และอาจมีข้อยกเว้นอย่างมีเหตุผล

ข้อเสนอแนะที่ 4: ขอแนะนำให้รัฐบาลเสนอสิทธิทางกฎหมายที่จะกลับสู่ตำแหน่งหน้าที่การงานเดิมหลังจากการลาคลอด หรือหากไม่มีตำแหน่งนั้นเหลืออยู่ ก็ควรหาตำแหน่งที่เหมาะสมอื่นซึ่งมีข้อกำหนดและเงื่อนไขที่คล้ายกัน โดยอาจจะให้รวมบทบัญญัติใหม่ในกฎหมายการจ้างงาน (Employment Ordinance) หรืออีกวิธีหนึ่งในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ

(ii) การคุ้มครองอย่างชัดเจนจากการเลือกปฏิบัติต่อสตรีที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่

3.8 ปัจจุบันนี้ในกฎหมาย SDO ยังไม่มีส่วนที่อ้างถึงการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติต่อสตรีที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างชัดเจนแต่ EOC ในขณะนี้พิจารณาข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสภาพครอบครัวประเภทหนึ่ง โดยถือเป็นการดูแลสมาชิกสายตรงในครอบครัว EOC ได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติสตรีที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทั้งทางตรงและทางอ้อมในหลายแวดวง และเห็นว่าจำนวนสตรีที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่นั้นเพิ่มขึ้นเรื่อยๆในฮ่องกงในแต่ละปีซึ่งจะทำให้ประเด็นนี้มีความสำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ข้อเสนอแนะที่ 5: ขอแนะนำให้รัฐบาลมุ่งเสนอบทบัญญัติอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วยเหตุแห่งการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยอาจจะให้แก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศให้ถือการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นการเลือกปฏิบัติทางเพศประเภทหนึ่ง หรือเป็นการเลือกปฏิบัติต่างหากอีกประเภทหนึ่ง หรืออีกวิธีหนึ่งอาจจะให้แก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสภาพครอบครัว และควรมีคำจำกัดความการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้รวมการบีบเก็บน้ำนมให้บุตร

C. ความเสมอภาคสำหรับกลุ่มเชื้อชาติต่างๆ

3.9 ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาตินั้นแคบกว่ากฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติอื่นๆ หรือมีข้อยกเว้นที่น่าสังเกต ซึ่งทำให้การคุ้มครองเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติและด้านอื่นที่เกี่ยวข้องนั้นลดลง

(i) **การให้ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของรัฐ**

3.10 ปัจจุบันนี้ในกฎหมาย ไม่มีความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของรัฐ ซึ่งไม่สอดคล้องต่อความคุ้มครองภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติฉบับอื่นๆ ช่องว่างในความคุ้มครองเป็นการละเมิดพันธกรณีสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และองค์กรสหประชาชาติต่างๆ ได้ให้ข้อเสนอแนะในด้านนี้โดยเฉพาะต่อรัฐบาลฮ่องกงให้ปรับปรุงกฎหมาย เป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อทุกคนในฮ่องกงไม่ว่าเชื้อชาติใด และ EOC ตั้งข้อสังเกตว่าเมื่อองค์กรส่วนใหญ่สนับสนุนข้อเสนอดังกล่าวในการรับฟังความคิดเห็นฯ

ข้อเสนอแนะที่ 6: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติเพื่อบัญญัติว่าการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในการปฏิบัติและการใช้อำนาจของรัฐเป็นการผิดกฎหมาย

(ii) **เพิ่มความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยพื้นฐานของความสัมพันธ์**

3.11 ปัจจุบัน มีเพียงความคุ้มครองจำกัดจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยพื้นฐานของความสัมพันธ์ ซึ่งมีผลบังคับใช้เฉพาะกับญาติใกล้ชิดและไม่รวมความสัมพันธ์อื่นๆ เช่นเพื่อน ผู้ดูแลและเพื่อนร่วมงาน ซึ่งน้อยกว่าความคุ้มครองโดยอาศัยพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับความทุกข์ทรมาน แม้ว่า EOC ได้ขอความเห็นเกี่ยวกับการขยายความคุ้มครองดังกล่าวให้ครอบคลุมลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองทั้งหมด EOC ในขณะนี้ไม่มีหลักฐานเพียงพอเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยพื้นฐานของความสัมพันธ์ในทางที่เกี่ยวกับเพศ การตั้งครรภ์ สถานภาพสมรสและสถานภาพครอบครัวที่จะแสดงเหตุผลอันสมควรเพื่อเสนอบทบัญญัติใหม่ดังกล่าว ในขณะที่มีความคุ้มครองบ้างอยู่แล้วจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ EOC เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ควรเสริมสร้างความคุ้มครองนี้ให้อยู่ในระดับเดียวกับ DDO ทาง EOC ยังเคยได้รับคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ที่อาจเป็นการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยพื้นฐานของความสัมพันธ์ แต่ EOC ไม่สามารถพิจารณาต่อไปได้

ข้อเสนอแนะที่ 7: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติเพื่อบัญญัติให้การเลือกปฏิบัติทางตรงและทางอ้อมและการคุกคามโดยพื้นฐานของความสัมพันธ์เป็นการผิดกฎหมาย โดยยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับญาติใกล้ชิด และเปลี่ยนคำจำกัดของความความสัมพันธ์ให้รวมถึง:

- (a) คู่สมรสของบุคคลนั้น
- (b) บุคคลอื่นที่อาศัยอยู่ร่วมกับบุคคลนั้นในแบบครอบครัวอย่างแท้จริง

- (c) ญาติของบุคคลนั้น
- (d) ผู้ดูแลของบุคคลนั้น และ
- (e) บุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจ กีฬา หรือการพักผ่อน กับบุคคลนั้น

(iii) **เพิ่มความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยพื้นฐานของความเข้าใจส่วนตัว**

3.12 ปัจจุบัน ไม่มีความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยพื้นฐานของความเข้าใจส่วนตัวภายใต้ RDO ซึ่งแตกต่างจาก DDO ซึ่งให้ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางความทุพพลภาพโดยพื้นฐานของความเข้าใจส่วนตัว แม้ว่า EOC ได้ปรึกษาเกี่ยวกับการขยายความคุ้มครองดังกล่าวให้ครอบคลุมลักษณะที่ได้รับ ความคุ้มครองทั้งหมด EOC ในขณะนี้ไม่มีหลักฐานเพียงพอเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยพื้นฐานของความ เข้าใจส่วนตัวในทางที่เกี่ยวกับเพศ การตั้งครรภ์ สถานภาพสมรสและสถานภาพครอบครัว ที่จะแสดงเหตุผล อันสมควรเพื่อเสนอบทบัญญัติใหม่ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม EOC เชื่อว่ามีความเหมาะสมที่จะมีความคุ้มครอง ดังกล่าวทางเชื้อชาติ เพราะมีบางสถานการณ์ที่บุคคลอาจจะมีแนวโน้มที่จะถูกเข้าใจว่าเขา/เธอมีเชื้อชาติ ไตเชื้อชาติหนึ่งและเป็นผลให้ได้รับการปฏิบัติที่ด้อยกว่า เมื่อดูหลักฐานว่าบางกลุ่มเชื้อชาติในฮ่องกงนั้นต้อง เผชิญกับการเลือกปฏิบัติ อคติและความคิดเหมารวมทางเชื้อชาติอย่างบ่อยครั้ง EOC เห็นว่ามีเหตุผลอัน สมควรที่จะมีการคุ้มครองดังกล่าวเพื่อจะช่วยให้แก้ไขสถานการณ์นี้และป้องกันการเลือกปฏิบัติ และในเมื่อ EOC ได้เสนอแนะให้เพิ่มการป้องกันจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยพื้นฐานของความสัมพันธ์ EOC จึง เชื่อว่าควรเพิ่มการป้องกันจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยพื้นฐานของความเข้าใจส่วนตัวด้วย เพื่อความ สอดคล้องและเพื่อให้มั่นใจว่าระดับความคุ้มครองนั้นเท่าเทียมกับความคุ้มครองที่เกี่ยวข้องกับความทุพพล ภาพ

ข้อเสนอแนะที่ 8: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติให้ รวมถึงการเลือกปฏิบัติทางตรงและทางอ้อมและการคุกคามโดยพื้นฐานของความสัมพันธ์ความเข้าใจส่วน ตนว่าบุคคลนั้นมีเชื้อชาติใดเชื้อชาติหนึ่ง

(iv) **ยกเลิกข้อยกเว้นที่ยินยอมให้มีการเลือกปฏิบัติในการฝึกอาชีพและการศึกษา**

3.13 ภาษาอังกฤษและภาษาจีนเป็นภาษาราชการของฮ่องกงและมีสถานะที่เท่าเทียมกัน ปัจจุบัน มีข้อยกเว้นการ ใช้กฎหมาย RDO ซึ่งยอมให้มีการเลือกปฏิบัติด้านภาษาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ในแวดวงการศึกษา วิชาชีพและการศึกษา

3.14 ในด้านภาษาที่ใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนในการฝึกวิชาชีพ EOC มีความกังวลว่าผลกระทบของข้อยกเว้น นี้กว้างเกินไป EOC ยังได้รับการร้องเรียนจำนวนหนึ่งเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับการฝึก วิชาชีพ และบางองค์กรที่ทำงานร่วมกับชนกลุ่มน้อยได้ชี้ถึงปัญหาที่ชนกลุ่มน้อยมักจะต้องเผชิญในการฝึก วิชาชีพเนื่องจากภาษาการสอน ข้อยกเว้นในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกวิชาชีพอาจไม่เป็นการทำตาม พันธกรณีเพื่อป้องกันการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของภาษาภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชน (Bill of Rights

Ordinance) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) EOC มีมุมมองว่าอาจจะมีบางสถานการณ์ที่จะมีเหตุผลที่จะสอนหลักสูตรในภาษาเดียว (แต่จริงว่าเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรมและตามสัดส่วนพอเหมาะที่จะให้การฝึกอบรมเฉพาะในภาษานั้น) แต่ไม่เหมาะสมที่จะมีข้อยกเว้นที่มีผลต่อทุกสิ่งเกี่ยวกับสื่อการสอน

ข้อเสนอแนะที่ 9: ขอแนะนำให้รัฐบาลยกเลิกบทบัญญัติด้านการฝึกวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนสื่อการสอนภายใต้มาตรา 20(2) ของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ

3.15 ในสื่อการเรียนการสอนในการศึกษา ทางรัฐบาลก่อนหน้านี้ได้ชี้แจงว่าข้อยกเว้นมีไว้เพื่อป้องกันไม่ให้โรงเรียนถูกบังคับให้แก้ไขหรือปรับเปลี่ยนการเตรียมการเกี่ยวกับวันหยุดหรือสื่อการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองนักเรียนของกลุ่มเชื้อชาติใด ๆ เช่นถูกบังคับให้สอนชนกลุ่มน้อยในภาษาของตนเอง ในขณะที่ EOC เข้าใจเจตนาของรัฐบาล ก็มีความกังวลว่าข้อยกเว้นกว้างเกินไปและดังนั้นอาจจะตีความได้ว่าไม่จำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือเจาะจงใดๆไปยังชนกลุ่มน้อยที่เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง มีหลักฐานมากมายที่แสดงให้เห็นว่าชนกลุ่มน้อยในปัจจุบันต้องเผชิญอุปสรรคในการเรียนภาษาจีนซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาที่มีส่วนร่วมที่เท่าเทียมกันของพวกเขาในสังคม ข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอาจจะไม่สอดคล้องกับพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนในฮ่องกงและระหว่างประเทศเพื่อป้องกันการเลือกปฏิบัติทางภาษาภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนและ ICCPR และ EOC ยังเชื่อว่าการยกเลิกข้อยกเว้นจะไม่ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาในปัจจุบัน เพราะการเรียนการสอนในสองภาษาทางการมีแนวโน้มว่าจะได้รับการพิจารณาว่ามีวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรมและเป็นการกระทำตามสัดส่วนพอเหมาะ และทำให้ไม่เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

ข้อเสนอแนะที่ 10: ขอแนะนำให้รัฐบาลยกเลิกบทบัญญัติด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนสื่อการสอนภายใต้มาตรา 26(2) ของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ

D. เพิ่มความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางตรงและทางอ้อม และการคุกคาม

(i) **เพิ่มความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางตรง**

3.16 มีสองประเด็นที่ EOC เชื่อว่าควรเปลี่ยนแปลงในการจำกัดความของการเลือกปฏิบัติโดยตรง: การเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งลักษณะที่ได้รับความคุ้มครอง และการเปรียบเทียบในการร้องเรียนเรื่องการเลือกปฏิบัติทางตรงทางความทุกข์ทรมาน

3.17 กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับมีการจำกัดความการเลือกปฏิบัติทางตรงเหมือนกันว่าหมายถึง การเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองของบุคคลนั้น ซึ่งหมายความว่าบุคคลนั้นจะต้อง มีลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองและอาจไม่ครอบคลุมสถานการณ์ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งถูกปฏิบัติต่อยกกว่า เพราะเหตุที่เกี่ยวกับลักษณะที่ได้รับความคุ้มครอง แต่บุคคลนั้นไม่มีลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองนั้น ถือว่า เป็นช่องโหว่ในความคุ้มครองและต่างจากความคุ้มครองในเขตอำนาจที่คล้ายกัน นอกจากนี้ก็ยังไม่ สอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ของการเลือกปฏิบัติโดยพื้นฐานของความสัมพันธ์และความเข้าใจ ส่วนตน

ข้อเสนอแนะที่ 11: ขอแนะนำให้รัฐบาลเปลี่ยนการจำกัดความการเลือกปฏิบัติทางตรงในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับให้กำหนดว่า เพราะเหตุแห่งลักษณะที่ได้รับความคุ้มครอง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง จึงถูกปฏิบัติต่อยกกว่า แทนการกำหนดว่าบุคคลนั้นจะต้องมีลักษณะที่ได้รับความคุ้มครอง

3.18 ในด้านการร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติทางตรงเนื่องจากความทุพพลภาพ ภาษาในบทบัญญัติปัจจุบัน กำหนดว่าต้องเปรียบเทียบระหว่างผู้ทุพพลภาพและผู้ที่ไม่ทุพพลภาพ ซึ่งอาจทำให้ตีความได้ว่า ไม่รวม สถานการณ์ที่ผู้ทุพพลภาพประเภทหนึ่งถูกปฏิบัติต่อยกกว่าผู้ทุพพลภาพประเภทอื่น มีหลักฐานว่าการปฏิรูปนี้ จำเป็น เนื่องจากบุคคลที่มีความทุพพลภาพบางอย่างเช่นความทุพพลภาพทางจิตหรือโรคติดเชื้ออาจเผชิญ การตราบาปและการเลือกปฏิบัติมากกว่าความทุพพลภาพอื่น ๆ มีองค์กรส่วนใหญ่สนับสนุนข้อเสนอ ดังกล่าวในการรับฟังความคิดเห็นฯ โดยให้ความเห็นว่าข้อเสนอนี้จะให้ความคุ้มครองที่กว้างขึ้นต่อผู้มีความ ทุพพลภาพ

ข้อเสนอแนะที่ 12: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติทางตรงเนื่องจากความ ทุพพลภาพในมาตรา 6 และ 8 ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพล ภาพให้ชัดเจนว่ารวมถึงความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติระหว่างผู้มีความทุพพลภาพต่างประเภท

(ii) **เพิ่มความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางอ้อม**

3.19 คำจำกัดความการเลือกปฏิบัติทางอ้อมมีข้อจำกัดที่แคบเกินไปในบางประเด็นรวมถึงขอบเขตของ "ข้อกำหนด หรือเงื่อนไข" วิธีการที่จะพิสูจน์ความเสียเปรียบหรือเสียหาย และในการจำกัดความว่าต้องมีองค์ประกอบ อะไรที่จะทำให้การเลือกปฏิบัติทางอ้อมมีเหตุสมควร เป็นผลให้ในบางสถานการณ์อาจไม่สามารถอ้างได้ว่ามี การเลือกปฏิบัติซึ่งไม่เป็นธรรม จากประสบการณ์การดำเนินงานของEOCในการพิจารณาข้อร้องเรียน เช่นเดียวกับการพัฒนาในเขตอำนาจอื่นๆ EOC เห็นว่าควรมีการแก้ไขคำจำกัดความการเลือกปฏิบัติทางอ้อม

ข้อเสนอแนะที่ 13: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขคำจำกัดความการเลือกปฏิบัติทางอ้อมในกฎหมายว่าด้วยการ เลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ ให้เป็น :

- บทบัญญัติ เกณฑ์ หรือแนวปฏิบัติที่บังคับใช้หรือจะบังคับใช้เท่าเทียมกันต่อบุคคลที่ไม่มีลักษณะร่วมกัน;
- ซึ่งทำหรืออาจทำให้บุคคลที่มีลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองเสียหาย
- ซึ่งไม่สามารถแสดงออกได้ว่ามีเหตุสมควร เพราะมีวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรมและสามารถเชื่อมต่อกับวัตถุประสงค์ได้อย่างมีเหตุผลและตามสัดส่วนที่เหมาะสม

(iii) **เพิ่มความคุ้มครองจากการคุกคาม**

3.20 ในปัจจุบัน ยังไม่มีการให้ความคุ้มครองอย่างพอเพียงจากการคุกคามในหลายสถานการณ์ รวมถึง ไม่มีความคุ้มครองจากการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพ และการล่วงละเมิดทางเพศสำหรับบุคคลในสถานที่ทำงานร่วม (ตัวอย่างเช่นอาสาสมัครหรือพนักงานรับฝากขายสินค้า) แต่ไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางการจ้างงานต่อกัน; ไม่มีความคุ้มครองจากการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพโดยผู้ใช้บริการต่อผู้ใช้บริการ รวมถึงเมื่อการกระทำนั้นได้เกิดขึ้นบนเรือหรือเครื่องบินที่มีการจดทะเบียนในฮ่องกง; ไม่มีความคุ้มครองจากการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพ และการล่วงละเมิดทางเพศโดยผู้เช่าและผู้เช่าช่วงต่อผู้เช่าและผู้เช่าช่วงอีกฝ่ายที่อาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกัน; ไม่มีความคุ้มครองจากการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพ และการล่วงละเมิดทางเพศโดยฝ่ายบริหารสโมสรต่อสมาชิก/ผู้ที่สนใจจะเป็นสมาชิก นอกจากนี้ EOC เชื่อว่านายจ้างมีบทบาทสำคัญในการป้องกันการคุกคามของพนักงานของพวกเขาและในปัจจุบัน ไม่มีบทบัญญัติเรื่องความรับผิดชอบของนายจ้างในกรณีที่นายจ้างไม่ได้ทำขั้นตอนต่างๆ อันสมควรในการป้องกันการคุกคามของลูกจ้างโดยบุคคลที่สาม ตัวอย่างเช่นลูกค้า

3.21 EOC ได้รับข้อร้องเรียนจำนวนมากเกี่ยวกับการคุกคาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการล่วงละเมิดทางเพศ ในบางกรณีที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่กำลังดำเนินอยู่ EOC ก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการกับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการคุกคามได้เพราะไม่มีความคุ้มครองภายใต้กฎหมาย ก่อนหน้านี้ EOC ได้เคยเรียกร้องไปยังรัฐบาลให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในหลายกรณีที่กำลังดำเนินอยู่ ซึ่งรัฐบาลได้เห็นด้วยในหลักการ แต่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง EOC ยังได้ทำการวิจัยที่บ่งบอกว่าการล่วงละเมิดทางเพศบ่อยครั้งในแวดวงต่างๆ เช่นการจ้างงาน การศึกษาและการให้บริการ นอกจากนี้ยังมีหลักฐานว่าช่องว่างในความคุ้มครองมีผลโดยเฉพาะต่อบางกลุ่มผู้ด้อยโอกาสรวมทั้งผู้ช่วยงานบ้านชาวต่างชาติ ซึ่งบ่งบอกว่ามีผลกระทบต่อผู้คนเป็นจำนวนมากในหลายขอบเขต EOC จึงให้คำแนะนำต่อไปนี้ต่อรัฐบาล:

ข้อเสนอแนะที่ 14: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพ เพื่อให้ นายจ้างมีความรับผิดชอบในกรณีที่ลูกจ้างถูกคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพ หรือถูกล่วงละเมิดทางเพศโดยบุคคลที่สาม ในกรณีที่นายจ้างได้รับแจ้งเกี่ยวกับการคุกคามนั้นแล้ว และไม่ได้ทำขั้นตอนต่างๆ อันสมควรในการป้องกันการคุกคามนั้น

ข้อเสนอแนะที่ 15: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขบทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติและกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพ เพื่อให้ความคุ้มครองจากการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพ และการล่วงละเมิดทางเพศต่อบุคคลในสถานที่ทำงานร่วม (ตัวอย่างเช่นพนักงานรับฝากขายสินค้าหรืออาสาสมัคร)

ข้อเสนอแนะที่ 16: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติและกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพเพื่อให้ความคุ้มครองจากการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพต่อผู้ให้บริการโดยผู้ใช้บริการ

ข้อเสนอแนะที่ 17: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติและกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพเพื่อให้ความคุ้มครองจากการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพต่อผู้ให้บริการโดยผู้ใช้บริการ เมื่อการกระทำนั้นได้เกิดขึ้นนอกห้องงัก บนเรือหรือเครื่องบินที่มีการจดทะเบียนในฮ่องกง

ข้อเสนอแนะที่ 18: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติและกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพ เพื่อให้ความคุ้มครองจากการล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพโดยผู้เช่าและผู้เช่าช่วงต่อผู้เช่าและผู้เช่าช่วงอีกฝ่ายที่อาศัยอยู่ในสถานที่เดียวกัน

ข้อเสนอแนะที่ 19: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติและกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพ เพื่อให้ความคุ้มครองจากการล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพโดยฝ่ายบริหารสโมสรต่อสมาชิก/ผู้ที่สนใจจะเป็นสมาชิก

E. ขอบเขตของความคุ้มครองที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่ได้สังกัดรัฐบาล

3.22 ในปัจจุบัน มีช่องว่างในความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่ได้สังกัดรัฐบาล เพราะกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทุกฉบับยังไม่มีบทบัญญัติว่าจะผิดกฎหมายหากเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่ได้สังกัดรัฐบาลมีการเลือกปฏิบัติในการปฏิบัติงานหรือใช้อำนาจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับพันธกรณีห้ามการเลือกปฏิบัติโดยเจ้าหน้าที่รัฐภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชน ในการรับฟังความคิดเห็นฯ มีองค์กรบางองค์กรที่ให้ความเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะจำกัดความให้แน่นอนว่าองค์กรใดจะถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่ได้สังกัดรัฐบาล

ข้อเสนอแนะที่ 20: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ ให้รวมบทบัญญัติว่ากฎหมายบังคับใช้ต่อเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่ได้สังกัดรัฐบาลทุกเจ้าหน้าที่และจะผิดกฎหมายหากเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่ได้สังกัดรัฐบาลมีการเลือกปฏิบัติในการปฏิบัติงานหรือใช้อำนาจ ควรพิจารณาด้วยว่าจะต้องมีคำจำกัดความเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่ได้สังกัดรัฐบาลหรือไม่

F. คำร้องเรียนเรื่องการเลือกปฏิบัติ

(i) การรวมบทบัญญัติอย่างชัดเจนเกี่ยวกับหลักฐานของการร้องเรียนเรื่องการเลือกปฏิบัติ

3.23 การร้องเรียนเรื่องการเลือกปฏิบัติมักพิสูจน์ได้ยากเนื่องจากไม่ค่อยมีหลักฐานชัดเจนเกี่ยวกับการกระทำการเลือกปฏิบัติ แม้ว่าจะไม่มีบทบัญญัติอย่างชัดเจนศาลในฮ่องกงมีแนวปฏิบัติในความเป็นจริงว่าเมื่อผู้ร้องเรียนแสดงหลักฐานได้บ้างที่อนุมานได้ว่าจะมีการเลือกปฏิบัติเกิดขึ้น ศาลจะไปตามจำเลยเพื่อหาหลักฐานหรือคำอธิบายที่ชี้แจงว่ามีการเลือกปฏิบัติเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ในเขตอำนาจที่คล้ายกันมีการบัญญัติเรื่องการผลการพิสูจน์อย่างชัดเจนในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติ หน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศก็ได้มีการแนะนำวิธีการนี้อย่างชัดเจน ในการรับฟังความคิดเห็นฯ หลายองค์กรที่เห็นด้วยกับข้อเสนอได้เน้นว่าความยากในการพิสูจน์คดีการเลือกปฏิบัติเป็นหนึ่งในเหตุผลที่ควรออกบทบัญญัติดังกล่าวอย่างชัดเจนในกฎหมาย

ข้อเสนอแนะที่ 21: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ ให้รวมบทบัญญัติเรื่องมาตรฐานและภาระการพิสูจน์:

- ในส่วนมาตรฐานการพิสูจน์ ควรระบุว่าโจทก์จะต้องพิสูจน์การเลือกปฏิบัติเกิดขึ้นตามความโน้มเอียงของข้อเท็จจริง (balance of probabilities)
- ในส่วนภาระการพิสูจน์ ควรระบุว่าโจทก์จะต้องแสดงหลักฐานได้บ้างที่อนุมานได้ว่าจะมีการเลือกปฏิบัติเกิดขึ้น และหลังจากนั้น ภาระการพิสูจน์จะถูกผลักไปสู่จำเลยเพื่อชี้แจงว่าไม่มีการเลือกปฏิบัติเกิดขึ้นจริง

(ii) การจ่ายค่าเสียหายสำหรับการเลือกปฏิบัติทางอ้อม

3.24 ในปัจจุบัน ค่าเสียหายสำหรับการเลือกปฏิบัติทางอ้อมภายใต้กฎหมาย SDO FSDO และ RDO จำกัดอยู่เฉพาะในสถานการณ์ที่จำเลยมีเจตนาที่จะปฏิบัติต่อผู้ร้องเรียนอย่างด้อยค่าเท่านั้น ข้อจำกัดเดียวกันนี้ไม่มีผลบังคับใช้ภายใต้กฎหมาย DDO ซึ่งทำให้เกิดช่องว่างในบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการจ่ายค่าเสียหาย ข้อจำกัดเช่นนี้มีความไม่เหมาะสมเพราะเจตนาไม่ใช่สิ่งจำเป็นในการพิสูจน์การเลือกปฏิบัติ ในการรับฟังความคิดเห็นฯ บางองค์กรที่เห็นด้วยกับข้อเสนอได้ชี้ว่าเจตนาในการเลือกปฏิบัติไม่ควรเป็นปัจจัยในการตัดสินว่าควรจ่ายค่าเสียหายหรือไม่

ข้อเสนอแนะที่ 22: ขอแนะนำให้รัฐบาลยกเลิกบทบัญญัติภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัวและกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ ซึ่งกำหนดว่าจะต้องมีเจตนาในการเลือกปฏิบัติเพื่อการจ่ายค่าเสียหาย

ส่วนที่ 2: ประเด็นที่มีความสำคัญสูงกว่าที่ควรมีการวิจัย การรับฟังความคิดเห็นและการศึกษาเพิ่มเติม

A. หน้าที่ในการส่งเสริมและทำให้เกิดความเสมอภาคในวงกว้าง

- 3.25 ข้อกังวลสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติของฮ่องกงในปัจจุบันคือการเน้นไปที่การร้องเรียนเรื่องการเลือกปฏิบัติรายบุคคล แทนที่จะมีการจัดการเลือกปฏิบัติมีแนวทางเชิงรุกในระดับสถาบัน เช่นการให้หน้าที่ต่อรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคและต่อต้านการเลือกปฏิบัติในการทำงาน แม้ว่ารัฐบาลฮ่องกงมีการใช้มาตรการต่างๆ ในการส่งเสริมความเสมอภาคของกลุ่มเฉพาะในสังคม EOC เชื่อว่ามาตรการเหล่านั้นไม่ครอบคลุมเพียงพอเพราะมีผลต่อแค่ลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองบางลักษณะเช่นเพศหรือเชื้อชาติ; มาตรการเหล่านั้นนำมาใช้เฉพาะต่อบางหน่วยงานราชการและหน่วยงานของรัฐ และมาตรการเหล่านั้นไม่มีผลทางกฎหมาย
- 3.26 ในขณะเดียวกัน มีหลักฐานเพียงพอที่แสดงให้เห็นว่าหลายกลุ่มยังคงเผชิญความไม่เท่าเทียมกันในระดับสถาบันอย่างต่อเนื่องในฮ่องกงรวมทั้งชนกลุ่มน้อย ผู้มีความทุพพลภาพและสตรี นอกจากนี้ตามพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เขตอำนาจจำเป็นที่จะดำเนินการทางเชิงรุกเพื่อให้กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีความเสมอภาคตามเนื้อหา ในเขตอำนาจที่คล้ายกันบางแห่งเช่นสหราชอาณาจักรมีการกำหนดหน้าที่เฉพาะเจาะจงเช่นการส่งเสริมความเสมอภาคและจัดการเลือกปฏิบัติในกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติของพวกเขา EOC ยังตั้งข้อสังเกตว่ามีการสนับสนุนจำนวนมากสำหรับข้อเสนอจากองค์กรในการรับฟังความคิดเห็นฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรที่เป็นตัวแทนของชนกลุ่มน้อยและผู้หญิง
- 3.27 EOC มีจุดยืนว่าควรจะมีหน้าที่ของภาครัฐในการส่งเสริมและทำให้เกิดความเสมอภาคในวงกว้าง หน้าที่ดังกล่าวมีแนวโน้มว่าจะมีผลกระทบในวงกว้างในหลายแวดวงและข้ามกฎหมายหลายฉบับ ดังนั้น EOC เชื่อว่าจำเป็นจะต้องมีการวิจัยและรับฟังความคิดเห็นประชาชนเพิ่มเติมเพื่อเป็นขั้นตอนแรกในการออกกฎหมายการวิจัยและรับฟังความคิดเห็นประชาชนนี้ควรพิจารณาปัจจัยหลากหลายต่างๆ เช่นขอบเขตของหน้าที่นั้น; หน่วยงานราชการและหน่วยงานของรัฐใดที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่; ขอบเขตและวิธีการบังคับใช้กฎหมาย และบทบาทที่เป็นไปได้ของ EOC ในการตรวจสอบผลบังคับใช้ของหน้าที่และในการผลิตคำแนะนำที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะที่ 23: ขอแนะนำให้รัฐบาลรับฟังความคิดเห็นประชาชนและทำวิจัยเพิ่มเติมเพื่อการออกหน้าที่ของภาครัฐในการส่งเสริมและทำให้เกิดความเสมอภาคในวงกว้าง เพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคและต่อต้านการเลือกปฏิบัติซึ่งมีผลบังคับใช้ต่อทุกลักษณะที่ได้รับความคุ้มครอง

B. ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากสัญชาติ ความเป็นพลเมือง และสถานภาพของการมีถิ่นที่อยู่

3.28 ปัจจุบันนี้ยังไม่มีมาตรการคุ้มครองภายใต้ RDO จากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากสัญชาติ ความเป็นพลเมือง หรือสถานภาพของการมีถิ่นที่อยู่ในฮ่องกง ถือเป็นช่องว่างที่สำคัญในความคุ้มครองซึ่งมีผลต่อกลุ่มคนจำนวนมากและหลากหลาย ทั้งนี้มีหลักฐานเพียงพอในฮ่องกงว่ามีหลายสถานการณ์ที่กลุ่มเชื้อชาติที่แตกต่างกันเผชิญกับการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากสัญชาติ ความเป็นพลเมือง หรือสถานภาพของการมีถิ่นที่อยู่ การขาดการป้องกันดังกล่าวไม่สอดคล้องกับพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและหลายหน่วยงานสหประชาชาติได้มีการเสนอแนะให้รัฐบาลขยายการป้องกันดังกล่าว และมีหลายเขตอำนาจต่างประเทศที่ได้ให้ความคุ้มครองที่คล้ายกันจากการเลือกปฏิบัติ

3.29 EOC ตั้งข้อสังเกตว่าสัญชาติและความเป็นพลเมืองนั้นนำมาซึ่งข้อกังวลที่แตกต่างจากสถานภาพของการมีถิ่นที่อยู่ ดังนั้นจึงตรวจสอบประเด็นแยกกัน

(i) สัญชาติและความเป็นพลเมือง

3.30 ในด้านสัญชาติและความเป็นพลเมือง EOC เชื่อว่ามีเหตุผลเพียงพอที่จะเพิ่มความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเหตุผลดังกล่าว เพราะปัจจัยเช่น พันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของฮ่องกง; ความจริงที่ว่า การเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของความเป็นพลเมืองหรือสัญชาตินั้นมีความเกี่ยวข้องกับ การเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของเชื้อชาติ; และหลักฐานของการเลือกปฏิบัติดังกล่าวในฮ่องกง เป็นที่น่าสังเกตว่ามีการสนับสนุนอย่างสูงโดยทั่วไปจากองค์กรสำหรับข้อเสนอของ EOC ในด้านนี้จากการรับฟังความคิดเห็นประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชน หรือกับชนกลุ่มน้อยรวมทั้งผู้ลี้ภัยและองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานกับผู้หญิง ข้อคิดเห็นหลายข้อได้ชี้ไปยังพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของฮ่องกงและอ้างหลักฐานของการเลือกปฏิบัติ นอกจากนี้บางองค์กรรวมทั้งจากภาคการธนาคารได้ยกข้อกังวลหลายข้อขึ้น EOC เชื่อว่าข้อกังวลดังกล่าวจะสามารถแก้ไขได้ในหลายทางรวมทั้งการเพิ่มข้อยกเว้นที่เหมาะสมที่อนุญาตให้มีการเลือกปฏิบัติในสถานการณ์ที่เป็นการกระทำเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรมและพอเหมาะ

ข้อเสนอแนะที่ 24: ขอแนะนำให้รัฐบาลรับฟังความคิดเห็นประชาชนและทำวิจัยเพิ่มเติมเพื่อการเสนอความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของความเป็นพลเมืองหรือสัญชาติภายใต้กฎหมายว่าด้วย

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ การรับฟังความคิดเห็นประชาชนควรพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงคำจำกัดความของสัญชาติและความเป็นพลเมือง และข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องกับสัญชาติและความเป็นพลเมืองใดที่เหมาะสมที่จะสงวนไว้ ยกเลิก หรือเพิ่มเติม

(ii) สถานการณ์ของการมีถิ่นที่อยู่รวมถึงชาวจีนแผ่นดินใหญ่

- 3.31 ในด้านสถานการณ์ของการมีถิ่นที่อยู่ EOC เชื่อว่าควรมีความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานนี้ ความคุ้มครองนี้จะครอบคลุมถึงทุกคนบนพื้นฐานสถานการณ์ของการมีถิ่นที่อยู่ ไม่ใช่แค่ชาวจีนแผ่นดินใหญ่ EOC ยังตั้งข้อสังเกตว่ามีหลักฐานที่น่าเชื่อถือว่ามีหลายกลุ่มที่ยังคงเผชิญการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานการมีถิ่นที่อยู่ รวมทั้งผู้อพยพใหม่ ผู้ลี้ภัยและผู้เรียกร้องความคุ้มครองอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีบางองค์กรรวมทั้งจากภาคบริการท่องเที่ยวที่ได้หยิบยกข้อกังวลที่มีเหตุผลขึ้นเกี่ยวกับข้อเสนอของ EOC
- 3.32 อย่างไรก็ตาม EOC ยังตระหนักว่าในบางสถานการณ์ มีความเหมาะสมที่จะมีการปฏิบัติอย่างแตกต่างกันต่อบุคคลในฮ่องกงตามสถานการณ์ของการมีถิ่นที่อยู่ของบุคคลนั้น เช่นในการให้สิทธิทางการเมืองหรือการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติสำหรับการใช้บริการหรือทรัพยากรสาธารณะ ในสถานการณ์เช่นนี้ เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องพิจารณาสถานการณ์เฉพาะของแต่ละกรณี รวมทั้งว่าผลกระทบที่เลือกปฏิบัติใดๆนั้นเป็นการกระทำเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรมและพอเหมาะ
- 3.33 EOC สังเกตว่ามีข้อคัดค้านรุนแรงเกี่ยวกับประเด็นนี้และชาวจีนแผ่นดินใหญ่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นประชาชน รวมทั้งข้อกังวลเรื่องเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งอาจจะเกิดจากความเข้าใจผิดเรื่องขอบเขตของการคุ้มครองปัจจุบันของ RDO หรือผลทางกฎหมายของข้อเสนอของ EOC ยกตัวอย่างเช่น EOC มองว่าบางสถานการณ์ของการเลือกปฏิบัติภายในเชื้อชาติ (การที่บุคคลปฏิบัติต่ออีกบุคคลที่มีเชื้อชาติเดียวกันน้อยกว่าการปฏิบัติต่อบุคคลที่มีเชื้อชาติอื่น) เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายอยู่แล้วภายใต้ RDO หากเชื้อชาติเป็นเหตุผลสำหรับการปฏิบัติ ที่สำคัญจะต้องเน้นว่า EOC เชื่อว่าข้อกังวลเหล่านี้สามารถรับมือได้อย่างเพียงพอในกฎหมาย อันที่จริงโครงสร้างปัจจุบันของ RDO นั้นได้มีการยอมรับอยู่แล้วว่ามีบางสถานการณ์ที่การเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานสถานการณ์ของการมีถิ่นที่อยู่อาจไม่ละเมิดกฎหมาย ซึ่งจะยังสามารถยอมรับได้ด้วยหากมีการแก้ไขกฎหมาย ส่วนข้อกังวลอื่น ๆ นอกจากนี้ยังสามารถจัดการได้ในรูปแบบที่แตกต่างกันรวมถึงโดยการมีข้อยกเว้นที่สมเหตุสมผล

ข้อเสนอแนะที่ 25: ขอแนะนำให้รัฐบาลรับฟังความคิดเห็นประชาชนและทำวิจัยเพิ่มเติมเพื่อการเสนอความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของสถานการณ์ของการมีถิ่นที่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ การรับฟังความคิดเห็นประชาชนควรพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงขอบเขตที่เป็นไปได้ของความคุ้มครอง ข้อยกเว้นที่มีอยู่เกี่ยวกับสถานการณ์ของการมีถิ่นที่อยู่ใด ๆ ที่ควรจะถูกยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติม และว่าจะควรเพิ่มข้อยกเว้นเฉพาะอื่น ๆ ใดที่อาจจะเหมาะสม และ

แนะนำต่อไปว่ารัฐบาลและ EOC ควรส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้ของ RDO และผลกระทบจากการคุ้มครองที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของการมีถิ่นที่อยู่

C. ความเสมอภาคสำหรับครอบครัวในแง่ของความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกัน

- (i) ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากสถานภาพการสมรส: ความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกัน
- 3.34 ในปัจจุบัน กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศไม่มีความคุ้มครองอย่างชัดเจนจากการเลือกปฏิบัติสำหรับผู้ที่มีความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกันแต่ไม่ได้แต่งงานกันไม่ว่าจะเป็นคู่รักต่างเพศหรือรักร่วมเพศ นอกจากนี้ในปัจจุบัน ไม่มีระบบการรับรองคู่สัมพันธ์ผู้อาศัยอยู่ร่วมกันทางกฎหมายในฮ่องกง
- 3.35 การขาดระบบการรับรองทางกฎหมายสำหรับคู่สัมพันธ์ผู้อาศัยอยู่ร่วมกัน และผลกระทบไปยังกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องอื่น หมายความว่าคู่สัมพันธ์เหล่านี้ต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติในหลายแง่มุมของชีวิต รวมถึงผลประโยชน์สำหรับพนักงาน การชำระเงินภาษีอากร สิทธิตรวจคนเข้าเมือง สิทธิประโยชน์ที่อยู่อาศัย ภาครัฐ มรดกและสิทธิครอบครัว โดยขณะเดียวกันมีแนวโน้มว่าประเด็นนี้จะส่งผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ โดยมองจากการที่โครงสร้างของครอบครัวในฮ่องกงและทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับครอบครัวแตกต่างประเภทที่มีการพัฒนาและมีคู่สัมพันธ์จำนวนมากขึ้นที่อาศัยอยู่ร่วมกัน
- 3.36 สถานการณ์ในฮ่องกงไม่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนและอาจไม่สอดคล้องกับพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนท้องถิ่นด้วยในการปกป้องประชาชนจากการเลือกปฏิบัติในสถานภาพการสมรส หรือสถานภาพความสัมพันธ์ซึ่งรวมถึงคู่สัมพันธ์ที่อาศัยอยู่ร่วมกันแต่ไม่ได้แต่งงานกัน มีหลายเขตอำนาจที่คล้ายกันที่มีความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติและยังมีการรับรองความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกันในกฎหมาย นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อไม่นานมานี้ได้มีการพัฒนาที่ก่อให้เกิดบางสถานการณ์ที่มีการรับรองความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกันในกฎหมายฮ่องกง เช่นในการป้องกันความรุนแรงในครอบครัว และการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลในนามของคู่สัมพันธ์
- 3.37 EOC สังเกตว่ามีข้อคัดค้านรุนแรงเกี่ยวกับประเด็นนี้ระหว่างการรับฟังความคิดเห็น ทั้งจากบุคคลและองค์กร รวมถึงกลุ่มศาสนาและกลุ่มนายจ้าง EOC ตระหนักอย่างยิ่งถึงความสำคัญของการคำนึงถึงข้อกังวลของกลุ่มศาสนาและสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างการรับรองความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกัน และสิทธิของพวกเขาที่จะมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา ข้อกังวลเหล่านี้จะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบในการพิจารณาการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติและการรับรองของความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกันที่เป็นไปได้ EOC เชื่อว่าสามารถทำให้มีความสมดุลระหว่างสิทธิของกลุ่มที่แตกต่างกันที่เหมาะสมได้ในกฎหมายรวมทั้งในการจำกัดความที่เหมาะสมและข้อยกเว้นที่สมเหตุสมผล

3.38 ตามหลักการ EOC เชื่อว่าบุคคลที่มีความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกันควรได้รับการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติในทางสถานภาพสมรสภายใต้ SDO อย่างไรก็ตามประเด็นนี้มีผลกระทบกว้างกว่าเพียงแค่กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติเนื่องจากว่าการขาดระบบการรับรองทางกฎหมายสำหรับคู่สัมพันธ์ผู้อาศัยอยู่ร่วมกันนั้น มีผลกระทบทางกฎหมายและนโยบายต่างๆ เพื่อให้การป้องกันการเลือกปฏิบัติสำหรับคู่สัมพันธ์ผู้อาศัยอยู่ร่วมกันนั้นกว้างขวาง สอดคล้องและมีประสิทธิภาพ EOC เชื่อว่าควรจะมีการรับรองทางกฎหมายสำหรับคู่สัมพันธ์ผู้อาศัยอยู่ร่วมกันในฮ่องกง

ข้อเสนอแนะที่ 26: ขอแนะนำให้รัฐบาลรับฟังความคิดเห็นประชาชนและทำวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติและเกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกันของการรับรองทางกฎหมายสำหรับคู่สัมพันธ์ผู้อาศัยอยู่ร่วมกันทั้งคู่รักต่างเพศและรักร่วมเพศ และรวมถึงความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกันและการสมรสระหว่างเพศเดียวกันจากต่างประเทศ

การรับฟังความคิดเห็นประชาชนควร:

- รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติต่อคู่สัมพันธ์ผู้อาศัยอยู่ร่วมกันที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติในทางสถานภาพสมรสภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ รวมทั้งการยกเลิก แก้วไข หรือเพิ่มเติมข้อยกเว้นเฉพาะ
- พิจารณากฎหมายและนโยบายอื่นๆที่อาจมีผลที่เลือกปฏิบัติและดูว่าเหมาะสมที่จะปฏิรูปกฎหมายนั้นๆหรือไม่
- พิจารณาวิธีการต่างๆที่อาจเป็นไปได้ในการรับรองคู่สัมพันธ์ผู้อาศัยอยู่ร่วมกันรวมถึงการครอบคลุมถึงความสัมพันธ์ทั้งคู่รักต่างเพศและรักร่วมเพศ

(ii) ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากสถานภาพครอบครัว: ความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกัน

3.39 ในปัจจุบัน กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัวไม่มีความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติสำหรับคู่สัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกันเมื่อบุคคลมีความรับผิดชอบในการดูแลสมาชิกครอบครัวเช่นคู่สัมพันธ์ ในด้านความสัมพันธ์ในอดีต ไม่มีความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติเมื่อบุคคลมีความรับผิดชอบในการดูแลสมาชิกครอบครัวจากการสมรสหรือความสัมพันธ์ในอดีตด้วย

3.40 ในเมื่อมีคู่สัมพันธ์จำนวนมากขึ้นที่อาศัยอยู่ร่วมกัน และในเมื่อมีคู่สัมพันธ์จำนวนมากขึ้นที่ตัดสินใจร่วมกันที่จะแยกจากกัน (ไม่ว่าจะเป็นจากการสมรสหรือความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกัน) EOC เชื่อว่าควรจะมี ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติเมื่อบุคคลมีความรับผิดชอบในการดูแลสมาชิกครอบครัวปัจจุบันหรือในอดีต รวมทั้งจากความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกัน

3.41 EOC สังเกตว่ามีข้อคัดค้านรุนแรงเกี่ยวกับประเด็นนี้ ทั้งจากองค์กรรวมถึงกลุ่มศาสนาและกลุ่มสถาบันการศึกษาภายใต้การอุปถัมภ์ของกลุ่มศาสนาและบุคคล ระหว่างการรับฟังความคิดเห็น พวกเขาแสดงความเห็นคล้ายกันว่ามีเพียงสถาบันการแต่งงานระหว่างชายและหญิงเท่านั้นที่ควรจะได้รับการยอมรับและการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติควรจะมีให้เพียงแต่คู่สมรสแม้แต่ในด้านของการดูแลสมาชิกครอบครัว EOC ย้ำว่าข้อเสนอไม่ได้มุ่งเน้นเกี่ยวกับการรับรองความสัมพันธ์รักร่วมเพศ แต่เกี่ยวกับการปกป้องผู้คนจากการเลือกปฏิบัติเมื่อพวกเขาดูแลสมาชิกในครอบครัวโดยไม่คำนึงถึงจะมีการแต่งงานหรือไม่และว่าการแต่งงานหรือความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกันนั้นได้จบลงแล้วหรือไม่

ข้อเสนอแนะที่ 27: ขอแนะนำให้รัฐบาลรับฟังความคิดเห็นประชาชนและทำวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการขยายความคุ้มครองภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัวไปยัง:

- การดูแลสมาชิกโดยตรงในครอบครัวจากความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกัน
- การดูแลสมาชิกโดยตรงในครอบครัวของอดีตคู่สมรสหรืออดีตคู่สัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกัน

บทที่ 4: ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นอื่นของการรับฟังความคิดเห็น

- 4.1 บทนี้กล่าวถึงข้อเสนอแนะของ EOC เกี่ยวกับทุกคำถามอื่น ๆ ในเอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็น ส่วนที่ 1 พิจารณาคำถามที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของกฎหมายและลักษณะที่ได้รับความคุ้มครอง ส่วนที่ 2 พิจารณาคำถามที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของความประพฤติต้องห้าม ส่วนที่ 3 พิจารณาคำถามที่เกี่ยวข้องกับวงความประพฤติต้องห้าม ส่วนที่ 4 พิจารณาคำถามที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและทำให้เกิดความเสมอภาคในวงกว้าง ส่วนที่ 5 พิจารณาแง่มุมเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาของศาล อำนาจและธรรมเนียมของ EOC และ ส่วนที่ 6 พิจารณาข้อยกเว้นจากการเลือกปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- 4.2 ในแต่ละประเด็น จุดยืนของ EOC แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องตามที่อธิบายในบทที่ 2 ในบางประเด็น EOC เชื่อว่ารัฐบาลควรดำเนินการปฏิรูปกฎหมาย แต่การปฏิรูปที่นำเสนออาจไม่จำเป็นเร่งด่วนเท่าประเด็นที่กล่าวถึงในบทที่ 3 เนื่องจากหลากหลายเหตุผล ในบางประเด็น EOC เชื่อว่าไม่จำเป็นที่จะต้องปฏิรูปกฎหมายในเวลานี้ และประเด็นอื่นๆ EOC เชื่อว่าไม่จำเป็นที่จะปฏิรูปกฎหมาย

ส่วนที่ 1: เป้าหมายของกฎหมายและลักษณะที่ได้รับความคุ้มครอง

A. การรวมกฎหมายและเป้าหมายของกฎหมาย

(i) การรวมกฎหมาย

- 4.3 EOC รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับว่าควรรวมกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทั้งหมดให้เป็นฉบับเดียว เพื่อมีความเรียบง่ายยิ่งขึ้นและหากเป็นไปได้และเหมาะสมเพื่อปรับปรุงความคุ้มครองของลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองต่างๆให้สอดคล้องสูงขึ้นในระดับเดียวกัน จุดยืนของ EOC เชื่อว่าแนวทางนี้เป็นที่น่าต้องการเนื่องจากปัจจุบันมีความไม่สอดคล้องกันในหลายๆ จุดของกฎหมาย และแนวทางนี้จะช่วยหากมีการเพิ่มลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองในอนาคต โดยที่ EOC ได้พิจารณาถึงการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในเขตอำนาจต่างประเทศที่คล้ายคลึงกันและการปรับปรุงกฎหมายอื่นๆในฮ่องกง

ข้อเสนอแนะที่ 28: ขอแนะนำให้รัฐบาลพิจารณาการรวมกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทั้งหมดทั้งสี่ฉบับให้เป็นฉบับเดียว เพื่อมีความเรียบง่ายยิ่งขึ้นและหากเป็นไปได้และเหมาะสมจะได้ปรับปรุงความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติให้สอดคล้องสูงขึ้นในระดับเดียวกัน

(ii) เป้าหมายของกฎหมาย

- 4.4 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรมีข้อความแจ้งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายไว้ในส่วนต้นของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติหรือไม่ เพื่อช่วยในการเข้าใจ ดีความและใช้กฎหมาย EOC เชื่อว่าเป็นที่น่าต้องการที่จะมีการ

เพิ่มข้อความแจ้งเป้าหมายดังกล่าว อย่างไรก็ตามในขณะที่ประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับเปลี่ยนแปลงในเนื้อหาของความคุ้มครอง EOC เชื่อว่าการปฏิรูปที่นำเสนอไม่น่าจะเป็นแรงกดดันในขณะนี้

ข้อเสนอแนะที่ 29: ขอแนะนำให้รัฐบาลพิจารณาว่าควรมีข้อความแจ้งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายไว้ในส่วนต้นของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทั้งสี่ฉบับหรือไม่เพื่อระบุเป้าหมายของกฎหมายในการขจัดการเลือกปฏิบัติและส่งเสริมความเสมอภาคตามเนื้อหา

B. ลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองของเพศและการตั้งครรรภ์

(i) ลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองของเพศ

4.5 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติทางเพศควรใช้ภาษาที่เป็นกลางทางเพศเพื่อช่วยให้ตระหนักได้ง่ายขึ้นว่าความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางเพศนั้นมีผลต่อทั้งสตรีและบุรุษ เมื่อมองภาพรวม EOC แนะนำให้แก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศดังกล่าว อย่างไรก็ตามใน EOC เชื่อว่าการปฏิรูปที่นำเสนอไม่น่าจะเป็นแรงกดดันเท่ากับข้อเสนอแนะอื่นเพราะประเด็นนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในเนื้อหาของความคุ้มครอง

ข้อเสนอแนะที่ 30: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศโดยใช้คำที่เป็นกลางว่า "บุคคล" เพื่อช่วยให้ชัดเจนมากขึ้นว่าการเลือกปฏิบัติทางเพศนั้นมีผลต่อเท่าเทียมกันต่อทั้งสตรีและบุรุษ

(ii) ลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองของการตั้งครรรภ์

4.6 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรมีการอ้างถึงความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติระหว่างการลาคลอดอย่างชัดเจนหรือไม่ใน SDO เพื่อเพื่อให้มีความชัดเจนและช่วยให้สาธารณชนเข้าใจพันธกรณีทางกฎหมายมากขึ้น ปัจจุบันถึงแม้ว่าจะไม่มีการอ้างถึงอย่างชัดเจน ศาลฮ่องกงมีการตีความเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากการตั้งครรรภ์อย่างกว้างให้รวมการปฏิบัติที่ด้อยกว่าในช่วงเวลาการลาคลอดของสตรี (ตั้งแต่เวลาคลอดจนถึงเวลาที่กลับมาทำงาน) หรือหลังจากกลับมาทำงานแล้ว นอกจากนี้ยังเป็นที่เกี่ยวข้องว่ากฎหมายการจ้างงานได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นเรื่องผิดกฎหมายที่จะเลิกจ้างสตรีในขณะที่เธอกำลังลาคลอด EOC ยังสังเกตว่ามีทั้งองค์กรและบุคคลที่ให้การสนับสนุนข้อเสนอเป็นจำนวนมากในการรับฟังความคิดเห็น อย่างไรก็ตามเพราะประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับกำหนดความคุ้มครองที่มีอยู่แล้วให้ชัดเจนในกฎหมาย และไม่เกี่ยวกับการปิดช่องว่างในความคุ้มครอง EOC เชื่อว่าการปฏิรูปที่นำเสนอไม่น่าจะเป็นแรงกดดันเท่ากับข้อเสนอแนะอื่น

ข้อเสนอแนะที่ 31: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศโดยการกำหนดให้ชัดเจนว่าสตรีได้รับความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากการให้กำเนิดบุตร ระหว่างการลาคลอด

4.7 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรมีความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติด้วยมูลเหตุแห่งการตั้งครรภ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเมื่อสตรีอาจได้รับการปฏิบัติที่ด้อยกว่าเพราะสตรีนั้นอาจจะตั้งครรภ์ในอนาคตหรือไม่ EOC ตั้งข้อสังเกตด้วยความกังวลว่ามีหลายองค์กรที่เป็นตัวแทนของแรงงานทำงานบ้านชาวต่างชาติ ที่ให้ความเห็นว่าคนงานบางคนถูกบังคับโดยนายจ้างหรือหน่วยงานการจ้างงานให้ใช้ยาคุมกำเนิดหรือให้มีการทดสอบการตั้งครรภ์ นอกเหนือจากการเลือกปฏิบัติ การกระทำดังกล่าวยังละเมิดสิทธิมนุษยชนของพวกเขาเกี่ยวกับความเป็นอิสระทางเพศและสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ แม้ว่า EOC มีการพิจารณาข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกการตั้งครรภ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเป็นการเลือกปฏิบัติทางเพศต่อผู้หญิงประเภทหนึ่ง เนื่องจากว่าบางประเภทของการเลือกปฏิบัตินี้ยังเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน EOC จึงเชื่อว่าควรเพิ่มบทบัญญัติชัดเจนเพื่อห้ามมิให้เลือกปฏิบัติทางการตั้งครรภ์ในอนาคต

ข้อเสนอแนะที่ 32: ขอแนะนำให้รัฐบาลเพิ่มบทบัญญัติชัดเจนในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศเพื่อห้ามมิให้เลือกปฏิบัติทางการตั้งครรภ์ในอนาคต

C. ลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองของความทุกข์สภาพ

4.8 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าคำจำกัดความและขอบเขตในปัจจุบันของความทุกข์สภาพเหมาะสมและครอบคลุมเพียงพอหรือไม่หรือควรแก้ไขเพิ่มเติมประการใด ในฮ่องกง คล้ายกับในออสเตรเลีย ขอบเขตของผู้ที่ได้รับความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติต่อผู้ทุกข์สภาพกำหนดไว้อย่างกว้างขวางรวมถึงความบกพร่องเพียงเล็กน้อยหรือที่มีผลกระทบในระยะสั้นเช่นไข้หวัดใหญ่ คำจำกัดความค่อนข้างแตกต่างจากแนวทางของสหราชอาณาจักรซึ่งเน้นที่ความบกพร่องซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตในระยะยาวมากกว่าความบกพร่องที่มีผลกระทบเล็กน้อยหรือในระยะสั้น

4.9 EOC ได้รับการร้องเรียนจำนวนหนึ่งเกี่ยวกับความเจ็บป่วยเล็กน้อยและความเจ็บป่วยระยะสั้น และสังเกตเห็นว่าบางองค์กรที่สนับสนุนให้เปลี่ยนคำจำกัดความและให้เหตุผลเช่น คำจำกัดความในปัจจุบันอาจช่วยการการลวงล่ำระบบการลาป่วย อย่างไรก็ตามอาจกตัญญูได้ว่าที่สำคัญควรพิจารณาว่าความบกพร่องหรือป่วยเป็นเหตุผลสำหรับการปฏิบัติที่ด้อยลงมากกว่าความรุนแรงหรือระยะเวลาของความบกพร่องหรือป่วย และในการรับฟังความคิดเห็นฯ มีองค์กรที่ทำงานด้านความทุกข์สภาพจำนวนมากที่คัดค้านคำเปลี่ยนคำจำกัดความโดยเห็นว่าหากมีการเปลี่ยนแปลง อาจลดระดับความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติในปัจจุบัน EOC จึงเชื่อว่าควรรักษาคำจำกัดความปัจจุบันของความทุกข์สภาพไว้ในขณะนี้

ข้อเสนอแนะที่ 33: ขอแนะนำว่าควรรักษาคำจำกัดความปัจจุบันของความทุพพลภาพภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพไว้ในขณะนี้

D. ลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองของสถานภาพครอบครัว

- 4.10 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรกำหนดลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองของ"สถานภาพครอบครัว"ใหม่เป็น "ความรับผิดชอบชอบต่อครอบครัว"หรือไม่ เพื่อให้ชัดเจนขึ้น EOCตั้งข้อสังเกตว่าพันธกรณีสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและเขตอำนาจอื่น ๆ ใช้คำหลากหลายเกี่ยวกับการคุ้มครองนี้และในการรับฟังความคิดเห็นฯ หลายองค์กรมีความเห็นว่าคำจำกัดความปัจจุบันเหมาะสม นอกจากนี้ประเด็นยังไม่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงตามเนื้อหาใด ๆ ในการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะที่ 34: ขอแนะนำว่าไม่ควรมีการเปลี่ยนแปลงคำว่า "สถานภาพครอบครัว" เป็น "ความรับผิดชอบชอบต่อครอบครัว" ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัว

ส่วนที่ 2: รูปแบบของความประพฤติต้องห้าม

A. การเลือกปฏิบัติทางตรงอันเนื่องมาจากการตั้งครรภ์

- 4.11 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าสำหรับการเลือกปฏิบัติทางตรงอันเนื่องมาจากการตั้งครรภ์ภายใต้ SDO ควรยกเลิกบังคับให้มีการเปรียบเทียบและควรรวมเหตุที่อาจเกิดจากตั้งครรภ์เช่นความเจ็บป่วยเข้าไว้ในคำจำกัดความด้วย มีการตระหนักทางสากลว่าในบางสถานการณ์ของการเลือกปฏิบัติทางตรงเช่นที่เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ ไม่มีสถานการณ์ที่เปรียบเทียบได้เนื่องจากมีเพียงผู้หญิงเท่านั้นที่สามารถตั้งครรภ์ได้ เขตอำนาจอื่นได้กำจัดการเปรียบเทียบเช่นนั้นออกไปและได้เพิ่มการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติสำหรับเหตุที่อาจเกิดจากตั้งครรภ์ EOC ได้รับข้อร้องเรียนบางกรณีที่นายจ้างเลิกจ้างพนักงานที่ตั้งครรภ์แล้วลาป่วยเพราะการเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการตั้งครรภ์ โดยอ้างว่าการเลิกจ้างนี้เป็นผลจากการทำงาน มีการสนับสนุนข้อเสนอดังกล่าวจำนวนมากในการรับฟังความคิดเห็นฯโดยเฉพาะจากองค์กร ซึ่งบางองค์กรได้ชี้ว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ควรมีคำจำกัดความที่ชัดเจนในกฎหมายว่าการถูกปฏิบัติอย่างด้อยค่าที่เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ นั้นเป็นการกระทำที่ต้องห้าม

ข้อเสนอแนะที่ 35: ขอแนะนำว่าควรมีการเปลี่ยนแปลงคำจำกัดความของการเลือกปฏิบัติทางตรงอันเนื่องมาจากการตั้งครรภ์ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศโดย:

- ยกเลิกข้อกำหนดที่ต้องมีการเปรียบเทียบ; และ
- รวมการถูกปฏิบัติอย่างด้อยค่าที่เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ เช่นความเจ็บป่วย

B. ค่าจ้างเท่าเทียมกันสำหรับงานที่มีมูลค่าเท่าเทียมกันสำหรับผู้หญิงและผู้ชาย

- 4.12 EOC รับฟังความคิดเห็นว่ามีความจำเป็นในการออกบทบัญญัติเฉพาะเกี่ยวกับค่าจ้างเท่าเทียมสำหรับงานที่มีมูลค่าเท่าเทียมกันหรือไม่ภายใต้ SDO มีหลักฐานชี้ให้เห็นว่ามีช่องว่างค่าจ้างระหว่างผู้หญิงและผู้ชายข้ามสาขาอาชีพ อายุ และคุณสมบัติการศึกษาต่างๆ มีการสนับสนุนข้อเสนอดังกล่าวค่อนข้างสูงในการรับฟังความคิดเห็น โดยเฉพาะจากองค์กรที่ทำงานกับสตรีและจากบุคคล แต่มีหลักฐานไม่มากเท่าว่ามีช่องว่างค่าจ้างในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทเฉพาะกิจภายในสาขาอาชีพ ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นฐานสำคัญที่แสดงเหตุผลอันสมควรว่าควรมีบทบัญญัติเฉพาะเกี่ยวกับค่าจ้างเท่าเทียมสำหรับงานที่มีมูลค่าเท่าเทียมกัน ดังนั้นจึงเหมาะสมที่จะประเมินหลักฐานอีกครั้งและดูว่าจะมีความจำเป็นสำหรับบทบัญญัติที่เฉพาะเจาะจงหรือไม่

ข้อเสนอแนะที่ 36: ขอแนะนำให้รัฐบาลทบทวนว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาครัฐหรือเอกชน มีหลักฐานของค่าจ้างที่ไม่เท่าเทียมสำหรับงานที่มีมูลค่าเท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายและถ้าเป็นเช่นนั้นควรมีมาตรการทางกฎหมายหรือสิ่งอื่น ๆใด ที่อาจจะเหมาะสม

C. การเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากความทุพพลภาพ

- 4.13 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรเพิ่มประเภทของการเลือกปฏิบัติอันเกิดจากความทุพพลภาพ (เช่นการลงงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างเป็นเวลานานเพื่อรักษาความเจ็บป่วย) หรือไม่ จากประสบการณ์การดำเนินงาน EOC เชื่อว่าข้อกังวลเหล่านี้สามารถใช้บทบัญญัติปัจจุบันของ DDO เพื่อรับมือได้ในบางส่วน โดยใช้การดำเนินงานของมาตรา 3 ของ DDO ซึ่งบัญญัติว่าหากมีการกระทำที่เพราะสองเหตุผลหรือมากกว่า และหนึ่งในเหตุผลเป็นความทุพพลภาพของบุคคลนั้น ก็ถือว่าการกระทำนั้นทำไปด้วยเหตุผลของความทุพพลภาพ ดังนั้น EOC เชื่อว่าความคุ้มครองปัจจุบันจากการเลือกปฏิบัติทางความทุพพลภาพทั้งทางตรงและทางอ้อมนั้นเพียงพอ

ข้อเสนอแนะที่ 37: EOC เชื่อว่าความคุ้มครองปัจจุบันจากการเลือกปฏิบัติทางความทุพพลภาพทั้งทางตรงและทางอ้อมภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพนั้นเพียงพอ และไม่มี ความจำเป็นที่จะเพิ่มประเภทของการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากความทุพพลภาพในขณะนี้ แต่ EOC จะยังคงตรวจสอบประสิทธิภาพของบทบัญญัติการเลือกปฏิบัติทางความทุพพลภาพทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อไป

D. การคุกคาม

- 4.14 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรมีความคุ้มครองจากการคุกคามสำหรับลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองทั้งหมดหรือไม่ นั่นคือรวมถึงเพศ การตั้งครรภ์ สถานภาพครอบครัว และสถานภาพสมรส ในปัจจุบันมีความคุ้มครองจากการคุกคามที่เกี่ยวกับลักษณะด้านเชื้อชาติ ความทุพพลภาพและเพศในส่วนการล่วงละเมิดทางเพศ EOC ได้พิจารณาถึงความคุ้มครองในปัจจุบันและหลักฐานที่เกี่ยวข้องและเชื่อว่าสถานการณ์การคุกคามในทางเพศ การตั้งครรภ์ สถานภาพครอบครัว และสถานภาพสมรส สามารถรับมือได้เป็นส่วนใหญ่ภายใต้บทบัญญัติการเลือกปฏิบัติทางตรงในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะที่ 38: EOC เชื่อว่าการเพิ่มบทบัญญัติห้ามการการคุกคามในทางเพศ การตั้งครรภ์ สถานภาพครอบครัว และสถานภาพสมรสนั้นไม่จำเป็นเร่งด่วนในขณะนี้

- 4.15 นอกจากนี้ EOC รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขที่เป็นไปได้ต่อคำจำกัดความปัจจุบันของการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพและการล่วงละเมิดทางเพศ EOC กังวลว่าคำจำกัดความจะไม่สอดคล้องกันทั่วทุกลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองและยังไม่ชัดเจนพอ EOC เชื่อว่ามีความเหมาะสมที่จะปรับคำจำกัดความของการคุกคามให้เหมือนกันสำหรับทุกรูปแบบของการคุกคามรวมทั้งการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งเป็นแนวทางที่นำมาใช้ในเขตอำนาจที่คล้ายกันและมีการสนับสนุนข้อเสนออย่างมากจากองค์กรในการรับฟังความคิดเห็นฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการทำให้คำจำกัดความของการล่วงละเมิดทางเพศสอดคล้องกับคำจำกัดความของการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพ นอกเหนือจากการกำหนดว่าการล่วงละเมิดทางเพศนั้นเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ทางเพศ

ข้อเสนอแนะที่ 39: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพและกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ ดังต่อไปนี้:

- ให้คำจำกัดความของการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพและการล่วงละเมิดทางเพศ สอดคล้องกัน นอกเหนือจากการกำหนดว่าการล่วงละเมิดทางเพศเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ทางเพศ และ
- ควรจะทำให้ชัดเจนว่าสำหรับทุกรูปแบบของการคุกคาม คำจำกัดความจะมีทั้งสององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นส่วนตัว (subjective) และพิจารณาข้อเท็จจริง (objective)

E. การเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งลักษณะร่วม¹

- 4.16 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรมีบทบัญญัติว่าด้วยการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งลักษณะร่วม รวมทั้งการกระทำอันเนื่องมาจากลักษณะที่ได้รับความคุ้มครอง 2 ลักษณะขึ้นไป EOC ได้พิจารณาประเด็นทางกฎหมาย

¹ แนวคิดเรื่องการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งลักษณะร่วมนี้เกี่ยวข้องกับความจริงที่ว่าคนเราอาจถูกปฏิบัติด้อยกว่าโดยไม่ใช่เพราะลักษณะเดียว แต่เป็นเพราะการรวมหรือการมีลักษณะร่วมหลายลักษณะ

อย่างละเอียดเพิ่มเติมและเชื่อว่าบทบัญญัติในปัจจุบันของกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัตินั้นเพียงพอที่จะรับมือสถานการณ์ที่เป็นไปได้ของการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งลักษณะร่วม และไม่มีบทบัญญัติที่เทียบเท่าในเขตอำนาจที่คล้ายกัน บทบัญญัติดังกล่าวระบุว่าหากมีการกระทำที่กระทำเพราะสองเหตุผลหรือมากกว่าและหนึ่งในเหตุผลเป็นลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองของบุคคลนั้น ก็ถือว่าการกระทำนั้นทำไปด้วยเหตุผลของลักษณะที่ได้รับความคุ้มครอง ทำให้การเพิ่มบทบัญญัติที่เจาะจงในการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งลักษณะร่วมมีเหตุผลน้อยลง และไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติในขณะนี้ แต่ EOC จะยังคงติดตามสถานการณ์ของการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งลักษณะร่วมและความเพียงพอของบทบัญญัติปัจจุบันต่อไป

ข้อเสนอแนะที่ 40: ในด้านการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งลักษณะร่วม EOC เชื่อว่าบทบัญญัติปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติที่กระทำเพราะลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองมากกว่าหนึ่งลักษณะนั้นให้ความคุ้มครองพอเพียงและไม่จำเป็นต้องเพิ่มบทบัญญัติที่เจาะจงในการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งลักษณะร่วมในขณะนี้

F. การกระทำอื่น ๆ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(i) ความรับผิดชอบของตัวการและตัวแทน

4.17 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรมีข้อต่อสู้ว่าตัวการไม่ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของตัวแทน หากตัวการได้กระทำขั้นตอนต่างๆ อันสมควรเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ในช่องทางมีข้อต่อสู้เช่นนี้เฉพาะต่อความรับผิดชอบของนายจ้าง ซึ่งแตกต่างจากแนวทางในเขตอำนาจที่คล้ายกัน ข้อเสนอได้รับการสนับสนุนอย่างมากจากองค์กรในการรับฟังความคิดเห็นฯ โดยบางองค์กรกล่าวว่าควรมีคำแนะนำว่าขั้นตอนการปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการเลือกปฏิบัติหมายถึงอะไรบ้าง

ข้อเสนอแนะที่ 41: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบของตัวการและตัวแทนภายใต้กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับเพื่อให้มีข้อต่อสู้หากตัวการได้กระทำขั้นตอนต่างๆ อันสมควรเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติ

(ii) การขอหรือเรียกร้องข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการเลือกปฏิบัติ

4.18 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรขยายการห้ามไม่ให้มีการขอข้อมูลโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเลือกปฏิบัติ ให้ครอบคลุมลักษณะที่ได้รับการคุ้มครองทุกลักษณะนอกเหนือจากลักษณะความทุพพลภาพหรือไม่ EOC เชื่อว่าการกระทำนี้ทำให้มั่นใจว่าจะเกิดความกลมกลืนและสอดคล้องในทุกระดับของการคุ้มครอง ในการรับฟังความคิดเห็นฯ องค์กรที่สนับสนุนข้อเสนอดังกล่าวได้เน้นว่าข้อเสนอจะช่วยให้มีความสม่ำเสมอในการป้องกันการเลือกปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะที่ 42: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัว โดยมีการห้ามไม่ให้มีการขอข้อมูลโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเลือกปฏิบัติ

ส่วนที่ 3: แวดวงความประพฤติต้องห้าม

A. ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติอันมีเหตุเกี่ยวกับกิจกรรมกีฬา

4.19 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรขยายการให้ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติต่อผู้ทุพพลภาพในแวดวงกิจกรรมกีฬาให้ครอบคลุมไปถึงลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองอื่นๆ หรือไม่ ในปัจจุบันมีการให้ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติดังกล่าวอย่างชัดเจนต่อผู้ทุพพลภาพเท่านั้น ถึงแม้ว่าจะมีบางสถานการณ์ที่กิจกรรมทางกีฬาได้รับการคุ้มครองภายใต้การห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติในการจัดหาสินค้า บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ยังคงจะมีสถานการณ์อื่นที่ไม่ได้ครอบคลุม รวมถึงการกระทำโดยกรรมการ หรือการเป็นครูฝึกและการบริหารกีฬา EOC จึงเห็นว่าเพื่อความสอดคล้องควรให้ความคุ้มครองอย่างชัดเจนนี้จากการเลือกปฏิบัติในการมีส่วนร่วมกิจกรรมกีฬาซึ่งครอบคลุมลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองทุกลักษณะ

ข้อเสนอแนะที่ 43: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัว โดยเพิ่มบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติในแวดวงกิจกรรมกีฬา

B. ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการคุกคาม

(i) ความรับผิดชอบของสถานศึกษาต่อการคุกคาม

4.20 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรมีการเพิ่มบทบัญญัติใหม่ว่าสถานศึกษารับผิดชอบต่อการคุกคามกันของนักเรียนเพราะลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองทุกลักษณะ ในกรณีที่สถานศึกษาได้รับแจ้งเรื่องดังกล่าวแล้ว และไม่ได้ทำการป้องกัน ในปัจจุบัน สถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบในกรณีที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนอีกคนหนึ่ง EOC ได้พิจารณาประเด็นทางกฎหมายอย่างละเอียดเพิ่มเติมและเชื่อว่าอาจมีความรับผิดชอบดังกล่าวอยู่แล้วในด้านของการคุกคามทางเชื้อชาติและความทุพพลภาพและการล่วงละเมิดทางเพศ ภายใต้บทบัญญัติด้านการศึกษาในปัจจุบันของกฎหมาย DDO RDO และ SDO เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายหากสถานศึกษาสร้าง "ความเสียหายอื่น ๆ" ให้กับนักเรียน EOC เห็นว่าบทบัญญัตินี้อาจรวมถึงสถานการณ์ที่สถานศึกษาได้รับแจ้งล่วงหน้าว่านักเรียนคนใดคนหนึ่งคุกคามนักเรียนอีกคนหนึ่งแล้วเพิกเฉยในการดำเนินการเพื่อป้องกันไม่ให้มีการคุกคามและลงโทษนักเรียนผู้คุกคาม

ข้อเสนอแนะที่ 44: โดยพิจารณาขอบเขตของบทบัญญัติที่มีอยู่ EOC เชื่อว่ายังไม่จำเป็นในขณะนี้ที่จะเพิ่มความรับผิดชอบใหม่สำหรับสถานศึกษาต่อการล่วงละเมิดทางเพศกันของนักเรียน หรือต่อการคุกคามกันของนักเรียนทางเชื้อชาติหรือความทุพพลภาพ ในกรณีที่สถานศึกษาได้รับแจ้งเรื่องการคุกคามระหว่างนักเรียนและเพิกเฉยในการดำเนินการที่เหมาะสม

(ii) **ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการต่อการคุกคามผู้ใช้บริการอีกฝ่าย**

4.21 EOC รับฟังความคิดเห็นว่าควรมีการเพิ่มบทบัญญัติใหม่ว่าผู้ใช้บริการต้องรับผิดชอบต่อการคุกคามผู้ใช้บริการอีกฝ่ายทางลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองทุกลักษณะ เขตอำนาจอื่น ๆ ไม่มีข้อบัญญัติให้มีการรับผิดชอบในกรณีเช่นนี้ นอกจากนี้ในฮ่องกงกฎหมายอาญาอาจนำไปใช้ได้ สถานการณ์เช่นนี้บางสถานการณ์ เช่นเมื่อการล่วงละเมิดทางเพศกลายเป็นการทำร้ายทางเพศ (sexual assault) และโดยทั่วไปกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติพยายามที่จะให้ความคุ้มครองในสถานการณ์ที่มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและความรับผิดชอบ เช่นการจ้างงานและการศึกษามากกว่ากิจกรรมทั่วไปในพื้นที่สาธารณะ

ข้อเสนอแนะที่ 45: ขอแนะนำว่าการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ให้บริการในการล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเชื้อชาติหรือความทุพพลภาพต่อผู้ใช้บริการอีกฝ่ายนั้นไม่จำเป็นในขณะนี้

ส่วนที่ 4: การส่งเสริมและทำให้เกิดความเสมอภาคในวงกว้าง

4.22 EOC รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างกรอบความคิดและคำจำกัดความของมาตรการพิเศษ ประการแรก EOC เชื่อว่า จะดีกว่าที่จะสร้างกรอบความคิดมาตรการพิเศษให้เป็นมาตรการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคตามเนื้อหาเหมือนในเขตอำนาจระหว่างประเทศที่คล้ายกัน มากกว่าการเป็นข้อยกเว้นจากหลักการของการเลือกปฏิบัติ (และดังนั้นถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการเลือกปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย) มีการสนับสนุนข้อเสนออย่างมากจากองค์กรในการรับฟังความคิดเห็นฯ และมีบางองค์กรที่อ้างอิงว่าพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศมีการรวมถึงบทบัญญัติที่อนุญาตให้มีมาตรการพิเศษ ซึ่งหมายความว่าความสำคัญของมาตรการพิเศษนั้นได้รับการยอมรับ

4.23 นอกจากนี้คำจำกัดความของมาตรการพิเศษในปัจจุบันไม่ค่อยชัดเจนนักในด้านเจตนา ขอบเขตของบทบัญญัติ และขอบเขตความชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งแตกต่างจากแนวทางในเขตอำนาจที่คล้ายกันที่มีความชัดเจนกว่าในส่วนใหญ่ เจตนา สถานการณ์ที่ใช้มาตรการพิเศษได้ และเมื่อไหร่จึงควรเลิกใช้มาตรการพิเศษ ในการรับฟังความคิดเห็นฯ มีการสนับสนุนข้อเสนออย่างมากจากองค์กร

ข้อเสนอแนะที่ 46: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขบทบัญญัติของมาตรการพิเศษภายใต้กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ โดย:

- สร้างกรอบความคิดและวางตำแหน่งมาตรการพิเศษในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติให้เป็น มาตรการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคตามเนื้อหา มากกว่าข้อยกเว้นจากหลักการของการ เลือกปฏิบัติ และ
- ทำให้คำจำกัดความของมาตรการพิเศษชัดเจนมากขึ้นในส่วนเจตนา สถานการณ์ที่ใช้มาตรการ พิเศษได้ และเมื่อไหร่จึงควรเลิกใช้มาตรการพิเศษ

ส่วนที่ 5: แง่มุมเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาของศาล อำนาจ และธรรมเนียมคณะกรรมการ EOC

A. แง่มุมเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาของศาล

(i) การเรียกคืนค่าใช้จ่ายในการช่วยบางคดีของ EOC

4.24 EOC รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับว่าควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่า EOC จะ สามารถเรียกค่าทำคดีคืนได้หรือไม่ในกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจากศาล ในปัจจุบันกฎหมายว่าด้วย การเลือกปฏิบัติระบุไว้ว่า EOC สามารถเรียกค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจากผู้ ร้องเรียนได้ (เช่นการเตรียมรายงานผู้ชำนาญการพิเศษ) แต่ไม่สามารถเรียกค่าทำคดีได้ (เช่นค่าใช้จ่ายในการ ทำหน้าที่เป็นทนายความในนามของโจทก์) ซึ่งต่างจากเขตอำนาจต่างประเทศอื่นๆ ในการรับฟังความคิดเห็น ฯ มีหลายองค์การที่สนับสนุนข้อเสนอ โดยมีองค์กรหนึ่งกล่าวว่า EOC ไม่ควรต้องเสียหายทางการเงินเมื่อให้ ความช่วยเหลือทางกฎหมายในคดีที่ประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะที่ 47: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ เพื่อให้ EOC จะ สามารถเรียกค่าทำคดีคืนได้ในกรณีที่ EOC ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต่อผู้ร้องเรียน ผู้ร้องเรียน ประสบความสำเร็จและได้รับค่าใช้จ่ายจากศาล

(ii) EOC ดำเนินการในนามของตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นการเลือกปฏิบัติ

4.25 EOC รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับว่า EOC ควรมีอำนาจในการเริ่มกระบวนการพิจารณาคดีการปฏิบัติที่เป็น การเลือกปฏิบัติในนามของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจอื่นที่มีหรือไม่ ในปัจจุบัน EOC ไม่สามารถเริ่ม กระบวนการพิจารณาคดีการปฏิบัติที่เป็นการเลือกปฏิบัติในนามของตนเองได้ ซึ่งต่างจากกระบวนการพิจารณาคดี สำหรับการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอื่นๆ ได้แก่ การขอให้บุคคลให้ข้อมูล โฆษณาที่เลือกปฏิบัติ คำสั่งให้ เลือกปฏิบัติ และการกดดันให้เลือกปฏิบัติ EOC ยื่นขอเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับประเด็นนี้ในปี 1999 และ ในปี 2000 รัฐบาลได้ตกลงในหลักการแต่จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่มีการแก้ไขใดๆ ในการรับฟังความคิดเห็นฯ มี องค์กรหลายองค์กรที่สนับสนุนข้อเสนอดังกล่าว โดยองค์กรหนึ่งให้ความเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ EOC ได้มี อำนาจดังกล่าวในกรณีเช่นผู้ประสบการเลือกปฏิบัติหวาดกลัวการดำเนินการกระบวนการพิจารณาคดี

ข้อเสนอแนะที่ 48: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ เพื่อให้ EOC มีอำนาจในการเริ่มกระบวนการพิจารณาการปฏิบัติที่เป็นการเลือกปฏิบัติในนามของตนเอง

B. อำนาจและการจัดการตามธรรมนูญของคณะกรรมการ EOC

(i) อำนาจของ EOC

- 4.26 EOC รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการทำให้อำนาจชัดเจนขึ้นหรือการระบุอย่างชัดเจนในกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจการปฏิบัติหน้าที่ที่ EOC ปฏิบัติอยู่แล้วในความเป็นจริง
- 4.27 ประเด็นแรกพิจารณาว่ากฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติควรมีบทบัญญัติที่ระบุถึงอำนาจของ EOC ในการออกคำแนะนำที่ไม่ใช่ข้อบังคับทางกฎหมายหรือไม่ ทั้งในเขตอำนาจที่คล้ายกันและในฮ่องกงกับหน่วยงานบางหน่วยที่มีอำนาจตามกฎหมาย (statutory bodies) อำนาจในการออกคำแนะนำนั้นมีการระบุอย่างชัดเจนในกฎหมาย ซึ่งในการปฏิบัติ EOC มีการออกคำแนะนำที่ไม่ใช่ข้อบังคับทางกฎหมายเป็นครั้งคราว

ข้อเสนอแนะที่ 49: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับเพื่อระบุถึงอำนาจของ EOC ในการออกคำแนะนำที่ไม่ใช่ข้อบังคับทางกฎหมาย

- 4.28 ประเด็นที่สองพิจารณาว่าควรมีการระบุอย่างชัดเจนหรือไม่ในบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการไต่สวนอย่างเป็นทางการถึงความแตกต่างระหว่างการไต่สวนแบบทั่วไปและการไต่สวนแบบเฉพาะ การไต่สวนแบบทั่วไปเกี่ยวกับการดูภาคใดภาคหนึ่งของเศรษฐกิจ และการไต่สวนแบบเฉพาะเกี่ยวกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งโดยเฉพาะ ในปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทุกฉบับระบุว่า EOC สามารถกระทำการไต่สวนอย่างเป็นทางการในประเด็นใดๆ ก็ได้หากอยู่ในหน้าที่ แต่บทบัญญัตินี้ดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการไต่สวนทั้ง 2 แบบ ซึ่งต่างจากบทบัญญัติในเขตอำนาจที่คล้ายกัน มีองค์กรสนับสนุนข้อเสนอดังกล่าวจำนวนมากในการรับฟังความคิดเห็นฯ โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าจะทำให้กฎหมายชัดเจนขึ้น

ข้อเสนอแนะที่ 50: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับเพื่อระบุอย่างชัดเจนถึงความแตกต่างระหว่างการไต่สวนอย่างเป็นทางการทั้ง 2 แบบ (แบบทั่วไปและแบบเฉพาะ) ที่ EOC สามารถกระทำ

4.29 ประเด็นที่สามพิจารณาว่าควรมีบทบัญญัติอนุญาติให้มีสัญญาผูกพันโดยสมัครใจ² และ EOC สามารถทำการบังคับใช้สัญญานั้นได้หรือไม่ในทางที่เกี่ยวกับการไต่สวนอย่างเป็นทางการ ในปัจจุบันไม่มีบทบัญญัติดังนี้ ซึ่งต่างจากอำนาจของคณะกรรมการการแข่งขัน (Competition Commission) เช่นเดียวกับในเขตอำนาจเทียบเคียง รัฐบาลเคยเห็นด้วยกับข้อเสนอที่ EOC ยื่นไปก่อนหน้านี้แต่ยังไม่มีการดำเนินการแก้ไขใดๆ มีองค์กรสนับสนุนข้อเสนอดังกล่าวจำนวนมากในการรับฟังความคิดเห็นฯ โดยมีกลุ่มนักกฎหมายให้เหตุผลว่าสัญญาดังกล่าวจะช่วยให้เป็นทางเลือกที่มีความยืดหยุ่นในการดำเนินคดีโดยให้ทั้งสองฝ่ายเจรจาต่อรองเงื่อนไขของสัญญาหรือการดำเนินการแผน

ข้อเสนอแนะที่ 51: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับเพื่อระบุอำนาจของ EOC ที่จะสามารถเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาผูกพันโดยสมัครใจกับองค์กรหลังมีการไต่สวนอย่างเป็นทางการ และขอแนะนำให้ระบุอำนาจของ EOC ที่จะทำการบังคับใช้สัญญานั้นเมื่อเห็นว่าองค์กรไม่ปฏิบัติตามสัญญา

4.30 ประเด็นที่สี่พิจารณาว่าควรมีการระบุอย่างชัดเจนหรือไม่ในกฎหมายว่า EOC มีอำนาจในการทำวิจัยและการศึกษารอบคลุมลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองทั้งหมด ในปัจจุบันอำนาจนี้มีการกล่าวถึงในกฎหมาย SDO แต่ยังไม่มีการระบุวิธีปฏิบัติแบบเดียวกันในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติฉบับอื่น ซึ่งต่างจากแนวทางในเขตอำนาจที่คล้ายกัน ในการปฏิบัติ EOC มีการทำวิจัยและการศึกษารอบคลุมลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองทั้งหมด ในการรับฟังความคิดเห็นฯ มีการสนับสนุนข้อเสนออย่างมากจากองค์กร

ข้อเสนอแนะที่ 52: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัวโดยระบุว่า EOC มีอำนาจในการทำวิจัยและการศึกษาในทางเกี่ยวกับกฎหมายเหล่านี้

4.31 ประเด็นที่ห้าพิจารณาถึงอำนาจของ EOC ในการตรวจสอบและการให้คำแนะนำต่อรัฐบาลเกี่ยวกับกฎหมายหรือนโยบายที่เกี่ยวกับความเสมอภาคและการเลือกปฏิบัติ ในปัจจุบันอำนาจนี้ไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนในกฎหมาย แต่ในการปฏิบัติ EOC ได้ดำเนินการตรวจสอบและให้คำแนะนำอิสระต่อรัฐบาลและสภานิติบัญญัติเกี่ยวกับผลของกฎหมายที่เสนอหรือประเด็นด้านนโยบายต่างๆที่จะมีผลหรืออาจจะมีผลต่อความเสมอภาค อยู่เป็นระยะ นอกจากนี้ EOC ยังได้ยื่นข้อเสนอแนะต่อองค์กรสหประชาชาติเกี่ยวกับการปฏิบัติตามของรัฐบาล ภายใต้พันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญาสิทธิมนุษยชนหลักซึ่งบังคับใช้ในฮ่องกง เมื่อเทียบกับเขตอำนาจที่คล้ายกันและหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายอื่นในฮ่องกงเห็นได้ว่ามี

² หมายถึงสัญญาที่ทำโดยสมัครใจแต่มีผลผูกพันเมื่อมีการไต่สวนอย่างเป็นทางการและพบว่าเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานเอกชนอาจจะทำการเลือกปฏิบัติ ซึ่งจะ เป็นกลไกในการกำหนดข้อตกลงที่จะให้เกิดการกระทำที่เห็นพ้องกัน และป้องกันการเลือกปฏิบัติในอนาคต นอกจากนี้ยังจะเป็นวิธีการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายและ เวลาในการดำเนินคดี

การบัญญัติอย่างชัดเจนถึงอำนาจนั้น มีการสนับสนุนข้อเสนออย่างมากจากองค์กรในการรับฟังความคิดเห็น ๔ โดยมีกลุ่มรวมตัวกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนและสมาชิกสภานิติบัญญัติผู้ทำงานร่วมกับผู้มีความทุพพลภาพที่ส่งข้อคิดเห็นร่วมกันโดยเน้นว่าจะเป็นประโยชน์หากมีการระบุบทบาทของ EOC ในการตรวจสอบการปฏิบัติ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities) อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะที่ 53: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับเพื่อระบุว่า EOC มีอำนาจในการตรวจสอบและการให้คำแนะนำ

- ต่อรัฐบาลเกี่ยวกับกฎหมายหรือนโยบายที่มีอยู่แล้ว
- เกี่ยวกับการปฏิบัติตามของรัฐบาลต่อพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในด้านความเสมอภาคและการเลือกปฏิบัติ

4.32 ประเด็นที่หกพิจารณาว่าควรมีการบัญญัติให้ชัดเจนหรือไม่ถึงอำนาจของ EOC ในการขอคำสั่งศาลในการแทรกแซงหรือมีบทบาทเป็นที่ปรึกษาศาล (amicus curiae) ในประเด็นที่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติ ในปัจจุบันอำนาจนี้ไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนในกฎหมาย แต่ในการปฏิบัติ EOC ได้เคยขอคำสั่งศาลและแทรกแซงหรือเป็นที่ปรึกษาของศาลมาแล้วหลายคดีเพื่อให้คำแนะนำในฐานะผู้เชี่ยวชาญอิสระต่อศาลในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวกับความเสมอภาคและการเลือกปฏิบัติ มีการบัญญัติอย่างชัดเจนถึงอำนาจนั้นเมื่อเทียบกับหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายอื่นๆในฮ่องกงและเขตอำนาจที่คล้ายกัน มีการสนับสนุนข้อเสนออย่างมากจากองค์กรในการรับฟังความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะที่ 54: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ ให้บัญญัติอย่างชัดเจนถึงอำนาจของ EOC ในการขอคำสั่งศาลในการแทรกแซงหรือมีบทบาทเป็นที่ปรึกษาศาลในคดีที่เกี่ยวข้อง

4.33 ประเด็นสุดท้ายพิจารณาว่าควรมีการบัญญัติแยกให้ชัดเจนหรือไม่ว่า EOC มีอำนาจต่างหากในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย (judicial review) ในการปฏิบัติไม่ว่าบุคคลหรือองค์กรใดๆ รวมทั้ง EOC ที่เชื่อว่ารัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่รัฐได้กระทำผิดกฎหมายจะสามารถขอคำสั่งศาลที่จะคัดค้านการกระทำ โดยการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย ปัจจุบันอำนาจการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายของ EOC จะกล่าวถึงทางอ้อมเฉพาะภายใต้ SDO โดย EOC เชื่อว่าอำนาจดังกล่าวควรจะถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎหมาย

ข้อเสนอแนะที่ 55: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับให้บัญญัติให้ชัดเจนว่า EOC มีอำนาจในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียนเรื่องการเลือกปฏิบัติภายใต้กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติ

(ii) อำนาจตามธรรมนูญ

- 4.34 EOC รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการของ EOC
- 4.35 ประเด็นแรกพิจารณาว่าควรมีการกำหนดหน้าที่ให้ EOC จัดทำแผนกลยุทธ์ซึ่งระบุถึงงานที่ต้องให้ความสำคัญในช่วงเวลา 2-3 ปีพร้อมมีการรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณชนหรือไม่ ถึงแม้ว่าไม่มีข้อบังคับในกฎหมายให้จัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนองค์กร แต่ EOC ก็ได้ปฏิบัติตามนี้ในบางส่วนโดยจัดทำแผนการทำงาน 3 ปีขึ้นเมื่อปี 2013 การพัฒนาแผนกลยุทธ์นั้นเป็นเรื่องปกติในเขตอำนาจที่คล้ายกันและมีความสำคัญการกำหนดทิศทางกลยุทธ์ในการทำงานของ EOC และเพื่อการประสานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อเสนอแนะที่ 56: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับให้บัญญัติว่า EOC ควรจัดทำแผนกลยุทธ์ซึ่งระบุถึงประเด็นงานที่มีความสำคัญเชิงกลยุทธ์ในช่วงเวลา 2-3 ปีและให้ EOC มีการรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณชนในการร่างแผนกลยุทธ์

- 4.36 ประเด็นที่สองพิจารณาถึงการปกป้องความเป็นอิสระของ EOC จากรัฐบาล เนื่องจาก EOC มีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติ ซึ่งมีผลใช้กับรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐ จึงสำคัญอย่างยิ่งที่ EOC จะต้องเป็นอิสระจากรัฐบาลทั้งในหลักการและในทางปฏิบัติ หลักการปารีส (Paris Principle) ขององค์การสหประชาชาติเน้นย้ำถึงความสำคัญของความเป็นอิสระจากรัฐบาลของสถาบันสิทธิมนุษยชนหรือสถาบันที่เกี่ยวกับความเสมอภาค มีการตระหนักถึงความเป็นอิสระของ EOC อยู่บ้างใน SDO แต่การเพิ่มบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดความองค์ประกอบของความเป็นอิสระอาจจะเป็นประโยชน์ มีการสนับสนุนข้อเสนออย่างมากจากองค์กรในการรับฟังความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะที่ 57: ขอแนะนำให้รัฐบาลพิจารณาเพิ่มเติมว่าบทบัญญัติโดยเฉพาะที่จำกัดความองค์ประกอบของความเป็นอิสระของ EOC จะเหมาะสมหรือไม่ในกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ

- 4.37 ประเด็นที่สามพิจารณาถึงการแต่งตั้งและประสบการณ์ของกรรมการ EOC ในปัจจุบันไม่มีการประชาสัมพันธ์รับสมัครและแต่งตั้งคณะทำงานอิสระในการสัมภาษณ์และเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ EOC ซึ่งต่างจากกระบวนการแต่งตั้งประธาน EOC และไม่มีการบัญญัติอย่างชัดเจนเกี่ยวกับประสบการณ์ของกรรมการซึ่งต่างจากเขตอำนาจต่างประเทศอื่น ๆ และหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายอีกหนึ่งหน่วยในฮ่องกง ในการรับฟังความคิดเห็น มีการสนับสนุนข้อเสนออย่างมากจากองค์กรและบุคคล ซึ่ง EOC เชื่อว่าเหมาะสมที่จะปรับปรุงเพื่อเพิ่มความชัดเจนและเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของ EOC

ข้อเสนอแนะที่ 58: ขอแนะนำให้รัฐบาลพิจารณาเพิ่มบทบัญญัติในกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับในด้าน:

- กระบวนการแต่งตั้งกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์รับสมัครตำแหน่งกรรมการและใช้คณะทำงานอิสระ
- เกี่ยวกับประสบการณ์ของกรรมการที่อาจเกี่ยวข้อง เช่นในด้านที่เกี่ยวกับความเสมอภาคในภาคหลากหลาย

4.38 ประเด็นที่สี่พิจารณาว่าควรมีบทบัญญัติอย่างชัดเจนเพื่อจำกัดการเปิดเผยข้อมูลและรักษาความลับที่เกิดจากการจัดการคำร้องเรียน จากประสบการณ์การดำเนินงาน EOC เชื่อว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องปฏิบัติตามหลักการของการรักษาความลับและข้อมูลใดๆที่ได้มาในระหว่างกระบวนการไต่สวนและการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทจะต้องไม่ได้รับการเปิดเผยต่อบุคคลที่สามเช่นสื่อมวลชนเพื่อรับรองบูรณภาพและความมีประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งรวมถึงการรักษาความลับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการร้องเรียนรวมทั้ง EOC ในการไม่เปิดเผยข้อมูล

ข้อเสนอแนะที่ 59: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับให้มีบทบัญญัติเพื่อบังคับการรักษาความลับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและEOCในการไม่เปิดเผยข้อมูลที่ได้มาในระหว่างกระบวนการไต่สวนและการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ยกเว้นในกรณีที่อาจจะจำเป็นต้องเปิดเผยให้ที่ปรึกษามี้ออาชีพ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนด

(iv) การจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งฮ่องกง

4.39 เท่าที่ผ่านมาในสังคมฮ่องกงมีการพูดคุยกันบ่อยครั้งถึงความจำเป็นในการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อสิทธิมนุษยชน ซึ่งองค์การสหประชาชาติและEOCได้เคยแนะนำให้จัดตั้งขึ้น ในการรับฟังความคิดเห็นของค์กรส่วนใหญ่สนับสนุนข้อเสนอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานกับผู้หญิง ชนกลุ่มน้อยและด้านสิทธิมนุษยชน เช่นเดียวกับจากหน่วยงานทางกฎหมาย เนื่องจากประเด็นนี้มีขอบเขตกว้างและซับซ้อนเกินกว่าการปฏิรูปการคุ้มครองภายใต้กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ EOC เชื่อว่าจะดีกว่าหากรัฐบาลดำเนินการวิจัยอย่างละเอียดและจัดการรับฟังความคิดเห็นประชาชนแยกต่างหากเกี่ยวกับประเด็นเหล่านั้น

ข้อเสนอแนะที่ 60: ขอแนะนำให้รัฐบาลพิจารณาการจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนโดยดำเนินการวิจัยอย่างละเอียดและจัดการรับฟังความคิดเห็นประชาชนแยกต่างหากเกี่ยวกับประเด็นเหล่านั้น

ส่วนที่ 6: ข้อยกเว้น

4.40 EOC ได้ตรวจสอบข้อยกเว้นที่มีอยู่ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติแล้วและมีหลายประการที่เชื่อว่ารัฐบาลควรพิจารณาแก้ไขหรือยกเลิก ในการทบทวนข้อยกเว้น ข้อพิจารณาที่สำคัญของ EOC คือมองว่าข้อยกเว้นนั้นเป็นการกระทำเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรมและพอเหมาะเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้นหรือไม่

A. การบรรจุข้อยกเว้นไว้ในส่วนเดียวกันของกฎหมายเพื่อให้กฎหมายมีความชัดเจนขึ้น

4.41 EOC รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับว่าข้อยกเว้นทั้งหมดควรหรือไม่ที่จะบรรจุไว้ในส่วนเดียวกันของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติเพื่อให้ชัดเจนขึ้น ในปัจจุบัน ข้อยกเว้นมักอยู่ในส่วนต่างๆ ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติซึ่งทำให้ให้ค้นหาเนื้อหาได้ยาก EOC เชื่อว่าอาจจะดีกว่าที่จะให้ข้อยกเว้นทั้งหมดอยู่ในส่วนเดียวกันในกฎหมาย อย่างไรก็ตามเนื่องจากประเด็นนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในเนื้อหาของความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ EOC เชื่อว่าการปฏิรูปที่นำเสนอขึ้นไม่จำเป็นเร่งด่วนในขณะนี้

ข้อเสนอแนะที่ 61: ขอแนะนำให้รัฐบาลพิจารณาการบรรจุข้อยกเว้นทั้งหมดให้อยู่ในส่วนเดียวกัน (หมวด) ในกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับเพื่อให้กฎหมายมีความชัดเจน

B. คุณสมบัติเพื่ออาชีพงานอย่างแท้จริง (Genuine Occupational Qualifications หรือ GOQs)

4.42 ในปัจจุบันไม่มีการทดสอบทั่วไปเพื่อนำมาใช้วัดดูว่าข้อกำหนดทางอาชีพที่เกี่ยวข้องกับลักษณะนั้นเป็นคุณสมบัติเพื่ออาชีพงานอย่างแท้จริง (GOQ) หรือไม่ EOC รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับว่าควรหรือไม่ที่จะแก้ไขคำจำกัดความของ GOQ ให้สอดคล้องกันสำหรับลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองทั้งหมด ในการรับฟังความคิดเห็นฯ บางองค์กรได้ให้หลักฐานว่าการปฏิรูปข้อยกเว้น GOQ อาจปรับปรุงการคุ้มครองของพวกเขาจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

4.43 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองของความทุพพลภาพ ในเมื่อ EOC มีความคิดว่านายจ้างควรมีหน้าที่ในการให้การผ่อนผันและช่วยเหลืออย่างพอสมควรแก่ลูกจ้างผู้มีความทุพพลภาพ(ตามที่กล่าวถึงในบทที่ 3) ดังนั้น EOC เชื่อว่าควรเปลี่ยนแปลงข้อยกเว้น GOQ ในด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีความทุพพลภาพเพื่อให้ไม่มีผลบังคับใช้หากการผ่อนผันและให้ความช่วยเหลืออย่างพอสมควรนั้นเป็นไปได้

ข้อเสนอแนะที่ 62: ขอแนะนำให้รัฐบาลแก้ไขคำจำกัดความของคุณสมบัติเพื่ออาชีพงานอย่างแท้จริง (GOQ) ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติ โดยแนะนำให้ทำให้คำจำกัดความของลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองทั้งหมดนั้นสอดคล้องกันโดยให้จำกัดความว่า:

- มีข้อกำหนดทางอาชีพซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองลักษณะหนึ่ง;
- การใช้ข้อกำหนดนั้นเป็นวิธีที่พอเหมาะเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรม ;

- ผู้สมัครหรือคนงานมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามข้อกำหนด หรือนายจ้างมีเหตุผลที่สมควรที่จะไม่พอใจว่าผู้สมัครหรือคนงานนั้นไม่ทำตามข้อกำหนด

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองของความทุกข์ทรมาน ข้อยกเว้นนั้นควรบัญญัติว่า ข้อยกเว้นจะไม่มีผลหากเป็นไปได้ที่จะให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมแก่ผู้ที่มีความทุกข์ทรมานเพื่อช่วยให้ทำตามข้อกำหนดทางอาชีพได้

C. การรวบรวมข้อยกเว้นเกี่ยวกับการฝึกอบรมที่เลือกปฏิบัติเข้าในคำจำกัดความของมาตรการพิเศษ

4.44 ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทั้งหมด ปัจจุบันนี้ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการฝึกอบรมที่เลือกปฏิบัติโดยนายจ้างหรือองค์กรสหภาพแรงงาน EOC เชื่อว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีข้อยกเว้นเฉพาะนี้ เพราะส่วนแก้ไขเพิ่มเติมที่ EOC แนะนำเกี่ยวกับบทบัญญัติของมาตรการพิเศษ (ตามที่กล่าวถึงก่อนหน้านี้) น่าจะกว้างพอที่จะครอบคลุมการฝึกอบรมด้วย

ข้อเสนอแนะที่ 63: ขอแนะนำให้รัฐบาลยกเลิกข้อยกเว้นเกี่ยวกับการฝึกอบรมที่เลือกปฏิบัติและรวบรวมเข้าในข้อยกเว้นเกี่ยวกับมาตรการพิเศษในกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับ

D. แก้ไขข้อยกเว้นเกี่ยวกับการกุศล

4.45 กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทั้งหมดมีข้อยกเว้นที่ยินยอมให้มีการเลือกปฏิบัติโดยองค์กรการกุศลที่ให้บริการที่เป็นประโยชน์เฉพาะต่อผู้ที่มีลักษณะที่ได้รับความคุ้มครอง แต่ไม่มีข้อกำหนดว่าการให้บริการที่เป็นประโยชน์ดังกล่าวต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรมและเป็นการกระทำที่พอเหมาะ ในการรับฟังความคิดเห็นฯ องค์กรบางองค์กรได้ยกข้อกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่เป็นไปได้ของการแก้ไขกฎหมาย รวมถึงการจำกัดความขององค์กรการกุศล และผลกระทบที่เป็นไปได้ของการกำหนดบังคับให้มีวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรมและการกระทำที่พอเหมาะ ดังนั้น EOC เชื่อว่าจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะจัดการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมกับผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้

ข้อเสนอแนะที่ 64: ขอแนะนำให้รัฐบาลรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมกับผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญว่าควรแก้ไขข้อยกเว้นเกี่ยวกับการกุศลในกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้ง 4 ฉบับหรือไม่

E. ทบทวนนโยบายบ้านหลังเล็กในนิวเทอร์ริทอรีส์ (New Territories Small House Policy)

4.46 นโยบายบ้านหลังเล็กในนิวเทอร์ริทอรีส์ทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี และทั้งกฎหมาย SDO กฎหมาย FSDO และกฎหมาย RDO ต่างก็มีข้อยกเว้นเกี่ยวกับนโยบายนี้ซึ่งทำให้นโยบายไม่ผิดกฎหมาย ในการรับฟังความคิดเห็นฯ องค์กรและบุคคลส่วนใหญ่สนับสนุนให้ทบทวนนโยบายดังกล่าว โดยมีหลายองค์กรให้ความเห็นว่าควรยกเลิกนโยบายเพราะเห็นได้ชัดว่านโยบายเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงและละเมิดสิทธิมนุษยชนตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศ

ข้อเสนอแนะที่ 65: ขอแนะนำให้รัฐบาลทบทวนนโยบายบ้านหลังเล็กอย่างครอบคลุมและพิจารณาว่าควรยกเลิกส่วนที่เลือกปฏิบัติของนโยบายและข้อยกเว้นในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติและกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัวหรือไม่

F. ข้อยกเว้นเกี่ยวกับเพศ

(i) ข้อยกเว้นเกี่ยวกับความสูงหรือน้ำหนักและคู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่

4.47 กฎหมาย SDO ยังคงมีข้อยกเว้นที่เกี่ยวกับเพศและข้อกำหนดเกี่ยวกับความสูงหรือน้ำหนัก และการให้สวัสดิการบำนาญแก่คู่สมรสและบุตรที่ยังมีชีวิตอยู่ของพนักงานของรัฐที่เสียชีวิตแล้ว EOC ไม่คิดว่ามีเหตุผลเพียงพอที่จะรักษาข้อยกเว้นคลุมเคลือเหล่านี้ อย่างไรก็ตามในการให้สวัสดิการบำนาญแก่คู่สมรสและบุตรที่ยังมีชีวิตอยู่ของพนักงานของรัฐที่เสียชีวิตแล้ว EOC รับทราบเหตุผลของรัฐบาลเกี่ยวกับความจำเป็นของข้อยกเว้น (เพราะยังคงมีบุตรของพนักงานที่ได้รับการแต่งตั้งก่อนเดือนมีนาคม 1993 ซึ่งยังได้รับเงินบำนาญอยู่) และเชื่อว่ารัฐบาลควรยกเลิกข้อยกเว้นให้เร็วที่สุดเมื่อไม่มีคนที่ได้รับเงินบำนาญอีกต่อไปตามบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะที่ 66: ขอแนะนำให้รัฐบาลยกเลิกข้อยกเว้นในกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ (กฎหมาย SDO) ที่เกี่ยวกับเพศและ:

- ข้อกำหนดเกี่ยวกับความสูงหรือน้ำหนัก (รายการ 1(a) ของส่วน 2 ของหมวด 5 กฎหมาย SDO);
- การให้สวัสดิการบำนาญแก่คู่สมรสและบุตรที่ยังมีชีวิตอยู่ของพนักงานของรัฐที่เสียชีวิตแล้ว (รายการ 7 ของส่วน 2 ของหมวด 5 กฎหมาย SDO)

(ii) จำนวนของชายและหญิงในตำแหน่งของกรมราชทัณฑ์ (CORRECTIONAL SERVICES DEPARTMENT)

4.48 ปัจจุบันนี้ ภายใต้กฎหมาย SDO มีข้อยกเว้นซึ่งอนุญาตให้มีการเลือกปฏิบัติทางเพศเกี่ยวกับจำนวนของบุคคลแต่ละเพศที่ได้รับคัดเลือกหรือได้ดำรงแต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับตำแหน่ง ซึ่งทางรัฐบาลได้ชี้แจงว่าเกี่ยวข้องโดยเฉพาะกับกรมราชทัณฑ์และความต้องการในการดำเนินงานของกรม ในการรับฟังความคิดเห็น ฯ บางองค์กรให้ความเห็นว่าข้อยกเว้นนั้นเหมาะสมตามกฎหมายเรือนจำ (Prison Rules) ซึ่งกำหนดว่าบุคคลที่อยู่ในความดูแลจะต้องได้รับการเฝ้าหรือค้นตัวโดยเจ้าหน้าที่เพศเดียวกัน EOC รับทราบข้อกังวลนี้แต่มีความเห็นว่าสามารถใช้ทั้งข้อยกเว้นเรื่องคุณสมบัติเพื่ออาชีพงานอย่างแท้จริงและ "ข้อยกเว้นตามกฎหมายฉบับอื่น"

(statutory exception³) ภายใต้ SDO เพื่อรับมือกรณีดังกล่าวได้ ด้วยเหตุนี้จึงไม่จำเป็นที่จะรักษาข้อยกเว้นอย่างครอบคลุมนั้นไว้

ข้อเสนอแนะที่ 67: ขอแนะนำให้รัฐบาลยกเลิกข้อยกเว้นซึ่งอนุญาตให้มีการเลือกปฏิบัติทางเพศเกี่ยวกับจำนวนของบุคคลแต่ละเพศที่ได้รับคัดเลือกหรือได้ดำรงแต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับตำแหน่ง (รายการ 1(b) ของส่วน 2 ของหมวด 5 กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ)

(iii) ข้อยกเว้นด้านความมั่นคงของชาติภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ (SDO)

4.49 ภายใต้กฎหมาย SDO มีข้อยกเว้นซึ่งอนุญาตให้มีการเลือกปฏิบัติสำหรับการกระทำเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันความมั่นคงของชาติ EOC เชื่อว่ารัฐบาลควรให้หลักฐานว่าเหตุใดข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องกับเพศจึงเป็นสิ่งจำเป็น EOC กังวลว่าข้อยกเว้นดังกล่าวจะไม่กำหนดให้การกระทำเป็นไปอย่างพอเหมาะไม่ว่าในสถานการณ์ใด และบางองค์กรได้แสดงข้อกังวลคล้ายกันในการรับฟังความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะที่ 68: ขอแนะนำให้รัฐบาลทบทวนข้อยกเว้นภายใต้มาตรา 59 ของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศซึ่งอนุญาตให้มีการเลือกปฏิบัติสำหรับการป้องกันความมั่นคงของฮ่องกง เพื่อพิจารณาว่าควรสงวนไว้หรือยกเลิก และหากสงวนไว้ควรแก้ไขเพื่อมีข้อกำหนดให้เป็นการกระทำอย่างพอเหมาะ

(iv) ข้อยกเว้นที่อนุญาตให้มีการเลือกปฏิบัติทางเพศในการจ้างงานสำหรับศาสนา

4.50 ภายใต้กฎหมาย SDO ในปัจจุบันนี้มีข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติทางเพศซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งการจ้างงานโดยหรือคุณสมบัติสำหรับศาสนา ข้อยกเว้นบังคับใช้เมื่อการเลือกปฏิบัติเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามหลักของศาสนาหรือเพื่อหลีกเลี่ยงการกระทบกระเทือนต่อความรู้สึกของผู้นับถือศาสนา EOC รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับว่าควรขยายข้อยกเว้นนี้ให้ครอบคลุมถึงการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งสถานภาพสมรสด้วยหรือไม่ ในการรับฟังความคิดเห็นฯ มีองค์กรส่วนใหญ่ (โดยเฉพาะองค์กรศาสนา) ที่สนับสนุนข้อเสนอดังกล่าว แต่มีองค์กรอื่น ๆ ให้ความเห็นว่าการขยายข้อยกเว้นนี้ควรจะต้องความอย่างแคบและควรผ่านการทดสอบเรื่องวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรมและเป็นการกระทำที่พอเหมาะ EOC เชื่อว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะเคารพสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการนับถือศาสนาซึ่งควรจะสมดุลกับสิทธิของผู้อื่น ๆ ที่จะไม่เผชิญกับการเลือกปฏิบัติโดยรวม EOC เชื่อว่าประเด็นนี้ควรได้รับฟังความคิดเห็นประชาชนเพิ่มเติมเพื่อเปิดช่องให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทั้งหมดและมุมมองต่าง ๆ สามารถให้ความเห็น การรับฟังความคิดเห็นนี้อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของการรับฟังความคิดเห็นประชาชนเรื่องการปฏิรูปที่เป็นไปได้ต่อความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติทางสถานภาพ

³ ข้อยกเว้นตามกฎหมายฉบับอื่นมีผลว่าหากมีบทบัญญัติในกฎหมายอีกฉบับหนึ่งซึ่งอนุญาตให้มีการเลือกปฏิบัติทางเพศ โดยเฉพาะเจาะจง การห้ามเลือกปฏิบัติทางเพศนำไปใช้ไม่ได้กับประเด็นเฉพาะนั้น

สมรสภายใต้ SDO ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่ร่วมกันและพิจารณาว่าจะมีความจำเป็นหรือไม่ที่จะมีข้อยกเว้นใด ๆ ตามที่อธิบายไว้ในบทที่ 3

ข้อเสนอแนะที่ 69: ขอแนะนำให้รัฐบาลรับฟังความคิดเห็นประชาชนว่ามีหลักฐานและเหตุผลเพียงพอสำหรับการขยายข้อยกเว้นทางศาสนาในมาตรา 22 ของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศทางการจ้างงานไปสู่ลักษณะสถานภาพสมรส

G. ข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพครอบครัว

4.51 ในกฎหมาย FSDO มีข้อยกเว้นที่ยินยอมให้มีการเลือกปฏิบัติในทางที่เกี่ยวข้องกับเบียดเบียนภัยต่อบุคคลที่มีสถานภาพครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูสมาชิกสายตรงในครอบครัว อย่างไรก็ตาม EOC ไม่เห็นว่ามีหลักฐานหรือเหตุผลที่เหมาะสมที่จะต้องมีเบียดเบียนภัยระดับต่างๆ สำหรับบุคคลที่ต้องดูแลสมาชิกสายตรงในครอบครัว

ข้อเสนอแนะที่ 70: ขอแนะนำให้รัฐบาลยกเลิกข้อยกเว้นในด้านการประกันภัยในมาตรา 38 ของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางสถานภาพครอบครัว

H. ข้อยกเว้นเกี่ยวกับความทุพพลภาพ

4.52 กฎหมาย DDO มีข้อยกเว้นเกี่ยวกับบทบัญญัติภายใต้กฎหมายว่าด้วยค่าจ้างขั้นต่ำ (Minimum Wage Ordinance: MWO) ซึ่งยินยอมให้บุคคลที่มีความทุพพลภาพได้รับค่าจ้างขั้นต่ำต่ำกว่าปกติหากได้รับการประเมินว่าทำงานได้ไม่เต็มที่ ตามคำอธิบายของรัฐบาล เหตุผลสำหรับข้อยกเว้นดังกล่าวมีไว้เพื่อช่วยบุคคลที่มีความทุพพลภาพที่มีประสิทธิภาพในการทำงานบกพร่องให้สามารถหางานหรือส่งงานของตน โดยมีการป้องกันการใช้ในทางที่ผิดโดยให้อำนาจต่อลูกจ้างที่มีความทุพพลภาพในการเลือกรับการประเมินประสิทธิภาพ โดยที่นายจ้างไม่มีอำนาจขอให้ลูกจ้างทำตามนี้ ในการรับฟังความคิดเห็นฯ มีองค์กรหลากหลายที่ทำงานกับผู้มีความทุพพลภาพ ที่ส่งข้อคิดเห็นเข้ามา โดยมีมุมมองที่แตกต่างกันมากเกี่ยวกับว่าระบบการประเมินประสิทธิภาพและข้อยกเว้นต่างๆ ควรจะยกเลิกหรือสงวนไว้

ข้อเสนอแนะที่ 71: ขอแนะนำให้รัฐบาลดำเนินการตรวจสอบระบบการประเมินประสิทธิภาพสำหรับผู้มีความทุพพลภาพในการจ้างงานอย่างเป็นระยะ และพิจารณาว่าการกระทำใด ๆ อาจจะเหมาะสมรวมทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อยกเว้นตามรายการที่ 1 ถึง 3 ของหมวด 5 ของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางความทุพพลภาพ

I. ข้อยกเว้นเกี่ยวกับเชื้อชาติ

4.53 กฎหมาย RDO มีข้อยกเว้นที่เกี่ยวกับข้อตกลงและเงื่อนไขของผู้ที่ได้รับการว่าจ้างจากต่างประเทศให้ทำงานในสถานประกอบการในฮ่องกงโดยที่ตำแหน่งนั้นต้องการทักษะ ความรู้ หรือประสบการณ์พิเศษที่หาไม่ได้ง่ายในฮ่องกง EOC เชื่อว่าข้อยกเว้นนี้ไม่จำเป็น สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างของข้อตกลงและเงื่อนไขของการจ้างงานพนักงานจากต่างประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่นควรดูไปตามแต่ละกรณีภายใต้บทบัญญัติที่มีอยู่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเป็นวิธีการที่เปรียบเทียบได้กับวิธีการในเขตอำนาจที่คล้ายกัน

ข้อเสนอแนะที่ 72: ขอแนะนำให้รัฐบาลยกเลิกข้อยกเว้นมาตรา 13 ของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติที่ยินยอมให้มีการเลือกปฏิบัติในเรื่องเงื่อนไขการจ้างงานสำหรับบุคคลจากต่างประเทศที่มีทักษะ ความรู้ หรือประสบการณ์พิเศษ

4.54 กฎหมาย RDO ยังมีข้อยกเว้นที่ยินยอมให้มีเงื่อนไขการจ้างงานที่แตกต่างกันระหว่างลูกจ้างท้องถิ่นและลูกจ้างจากต่างประเทศสำหรับตำแหน่งงานของรัฐบางตำแหน่งที่เจาะจง ข้อยกเว้นนี้มีไว้เพราะในอดีตสามารถมีเงื่อนไขการจ้างงานที่แตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับว่าพนักงานมาจากต่างประเทศหรือไม่ ในการรับฟังความคิดเห็นที่มีการสนับสนุนข้อเสนออย่างมากจากองค์กร โดยบางองค์กรให้ความเห็นว่าข้อยกเว้นนี้ยินยอมให้มีการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติระหว่างชาวฮ่องกงและชาวต่างชาติ EOC เชื่อว่ารัฐบาลควรทบทวนว่าควรดำเนินการอย่างไรเพื่อลดความแตกต่างของเงื่อนไขในการจ้างงานเพื่อให้การปฏิบัติที่ไม่เสมอภาคนี้หมดสิ้นลงและจะได้ยกเลิกข้อยกเว้นนี้

ข้อเสนอแนะที่ 73: ขอแนะนำให้รัฐบาลยกเลิกข้อยกเว้นในมาตรา 14 และหมวด 2 ของกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเชื้อชาติที่ยินยอมให้มีเงื่อนไขการจ้างงานที่แตกต่างกันระหว่างลูกจ้างท้องถิ่นและลูกจ้างจากต่างประเทศ โดยเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

บทที่ 5: ประเด็นที่ได้รับการปฏิรูปแล้ว

1. EOC มีความยินดีที่รัฐบาลได้ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติทั้งสี่ฉบับข้างแล้วในบางประเด็น ตั้งแต่มีการรับฟังความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับการทบทวนกฎหมาย DLR ในเมื่อประเด็นที่กล่าวถึงไว้ด้านล่างมีการปฏิรูปโดยรัฐบาลแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการเพิ่มเติมอย่างไร
    - A. เพิ่มบทบัญญัติใหม่เพื่อห้ามการล่วงละเมิดทางเพศโดยผู้ใช้บริการ รวมทั้งความรับผิดชอบสำหรับการล่วงละเมิดที่เกิดขึ้นบนเรือและอากาศยานที่จดทะเบียนในฮ่องกง ซึ่งเกี่ยวกับการให้สินค้า บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก [กฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมทางเพศ (ฉบับเปลี่ยนแปลง) ปี 2014 หรือ Sex Discrimination (Amendment) Ordinance 2014]
    - B. อำนาจในออกหมายบังคับโดย EOC เรื่องการปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติในด้านที่เกี่ยวกับข้อร้องเรียนทางความทุกข์ทรมาน [กฎหมายของรัฐ (บทบัญญัติส่วนเบ็ดเตล็ด) ปี 2014 หรือ Statute Law (Miscellaneous Provisions) Ordinance 2014]
    - C. การให้ความคุ้มครองกรรมการและเจ้าหน้าที่ EOC จากความรับผิดชอบบุคคลจากการกระทำที่บริสุทธิ์ใจตามอำนาจและหน้าที่ [กฎหมายของรัฐ (บทบัญญัติส่วนเบ็ดเตล็ด) ปี 2014]
    - D. การยกเลิกข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติทางเพศหรือทางสถานภาพทางเพศภายใต้กฎหมาย SDO ในด้าน:
      - การเลือกปฏิบัติในการสำรองตำแหน่งสำหรับผู้ชายในหน่วยยุทธวิธีของตำรวจ: รายการ 1(c) ของส่วน 2 ของหมวด 5 กฎหมาย SDO;
      - การเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับการฝึกอบรมการใช้อาวุธ: รายการ 1(d) ของส่วน 2 ของหมวด 5 กฎหมาย SDO;
      - การเลือกปฏิบัติระหว่างบุคคลที่มีสถานภาพสมรสต่างกันในการให้บริการเทคโนโลยีการสืบพันธุ์ตามที่ มาตรา 56B ของกฎหมาย SDO ได้รวมข้อยกเว้นนี้ไว้: รายการ 4 ของส่วน 2 ของหมวด 5 กฎหมาย SDO;
      - การเลือกปฏิบัติระหว่างบุคคลที่มีสถานภาพสมรสต่างกันที่เกิดจากการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการรับบุตรบุญธรรมตามที่มาตรา 56C ของกฎหมาย SDO ได้รวมข้อยกเว้นนี้ไว้: รายการ 5 ของส่วน 2 ของหมวด 5 กฎหมาย SDO;
      - การเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งสถานภาพสมรสที่เกี่ยวข้องกับการให้เงินบำนาญแก่ภรรยาที่ไม่ได้สมรสใหม่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บ: รายการ 8 ของส่วน 2 ของหมวด 5 กฎหมาย SDO
- [กฎหมายของรัฐ (บทบัญญัติส่วนเบ็ดเตล็ด) ปี 2014]